

ПОЛИТИЧКИ

ЗАБАВНИК

1.50
ДИНАР

ГОДИНА
XXXI

БРОЈ
976

11. IX 1970.

ИЗЛАЗИ ПЕ

ПРВО
ПРОЧИТАЈ ТАД-
НЕ МАЧЕВАЊА
У "ЗАБАВНИКУ",
ПА МИ СЕ ОН-
ДА ЈАВИ!

КАКО
БИ СЕ ТЕК
СЕКАЛИ ЗА
БОЗУ!?

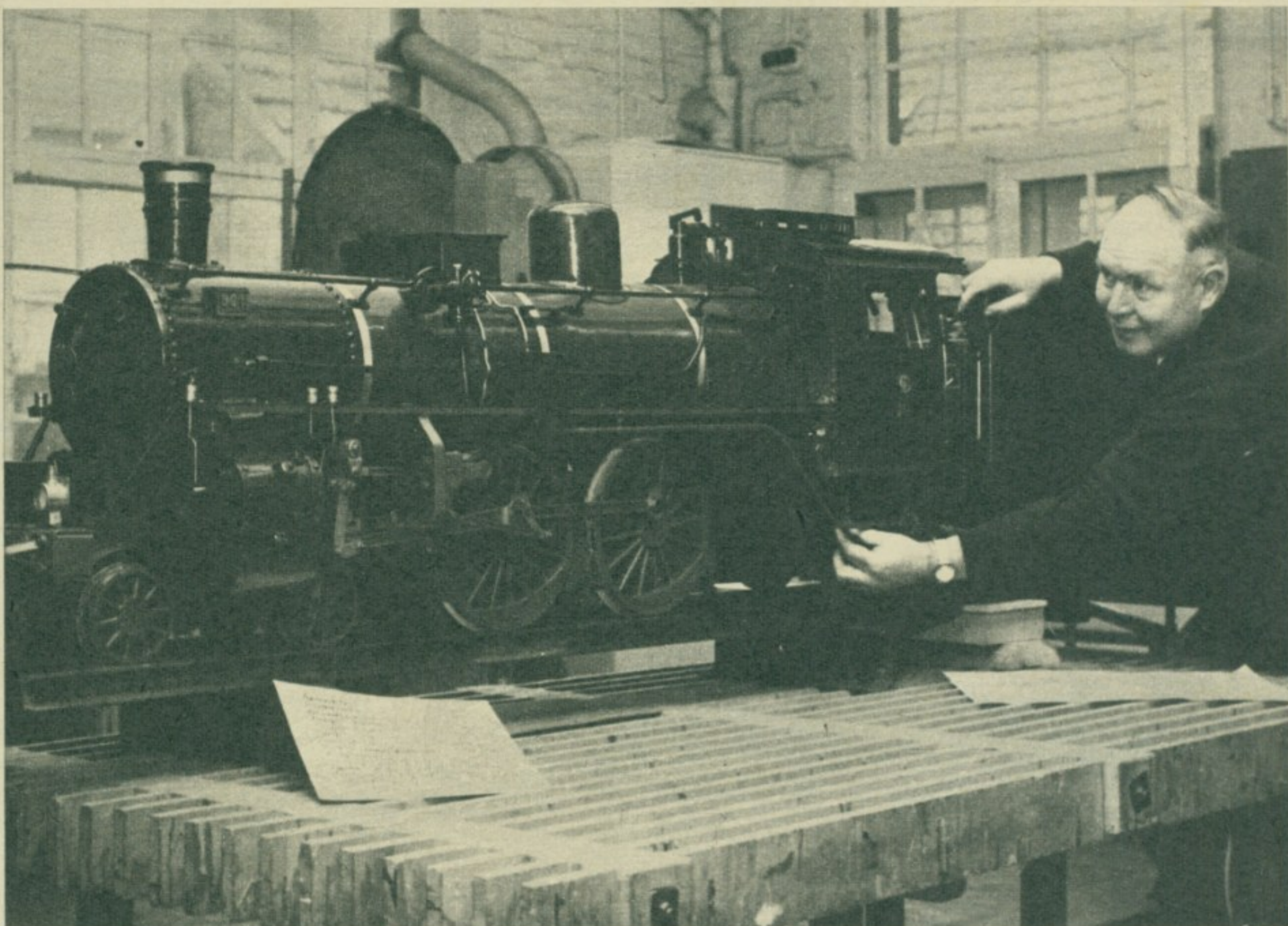
ВОДА
ЗА
ПИБЕ

У идућем броју

ДОГОДИЛО СЕ...

РАДОЗНАЛА МИЛИ. — Не слутећи шта ће му се догодити, један посетилац зоолошког врта у Хамбургу сео је да прелиста новине. Није ни приметио кад му се иза леђа прикрала жирафа Мили и — зубима му скинула „косу“. Откривши да то није за јело, Мили му је одмах вратила натраг.

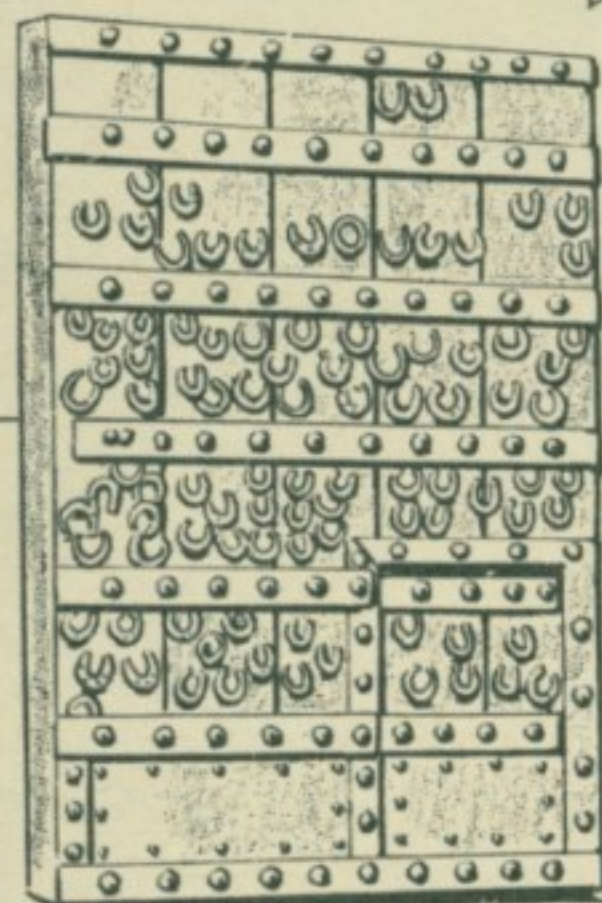
ЗАЉУБЉЕН У ЛОКОМОТИВЕ. — Гец Волфрум из Хамбурга почео је каријеру као бродски машиниста али је убрзо променио занимање и постао машиновођа на железници. Као машиновођа је и отишао у пензију али је убрзо утврдио да без локомотиве не може да живи. Зато је почео себи да гради локомотиву коју је недавно и завршио. Његова парна локомотива ложи се угљем и осам пута је мања од праве: дугачка је 2,84 метра, тешка 290 килограма, креће се по колосеку широком 18,5 сантиметара а достиже брзину од 25 километара на час.

Веровати или не!

Школа из сна

ПОЛИТЕХНИЧКИ ИНСТИТУТ У ВУСТЕРУ (САД) ОСНОВАО ЈЕ ЏОН БОЈНТОН КОЈИ ЈЕ ЗА ЊЕГОВО ПОДИЗАЊЕ ДАО 100.000 ДОЛАРА И ТО ПОСЛЕ ЈЕДНОГ СНА У КОЈЕМ ЈЕ „ВИДЕО“ ЗГРАДУ С НАТПИСОМ: ТЕХНОЛОШКА ШКОЛА (1865)

ВРАТА ЦАМИЈЕ

У ФАТЕХПУР СИКРИЗУ (ИНДИЈА) ПОКРИВЕНА СУ ПОТКОВИЦАМА КОЈЕ СУ НА ЊИХ ЗАКУЏАЛИ СОПСТВЕНИЦИ БОЛЕСНИХ КОЊА ВЕРУЈУЋИ ДА ЋЕ ОД ТОГА ЖИВОТИЊЕ ОЗДРАВИТИ!

НАЈРЕЋИ СНЕЖНИ КРИСТАЛИ

ИЗГЛЕДАЈУ КАО ДИСКОВИ ПРИВРШЕНИ ЗА УГЛАСТЕ ОСОВИНЕ.

„ВРЕДНИЦА“

КОКОШКА ВИЛИЈЕМА ХАЧИНГСА ИЗ НОРТ МАНДХЕМА (ЕНГЛЕСКА) СНЕЛА ЈЕ 421 ЈАЈЕ ЗА 223 ДАНА.

РОБЕРТА МЕДИНА

ИЗ СИАТЛА (АМЕРИКА) ИМА ТРОЈЕ ДЕЦЕ:

РОБЕРТА РОЂЕНОГ 21. АПРИЛА 1949.
ЏЕНИСУ РОЂЕНУ 21. АПРИЛА 1950.
И ДОЛОРЕС РОЂЕНУ 21. АПРИЛА 1951.

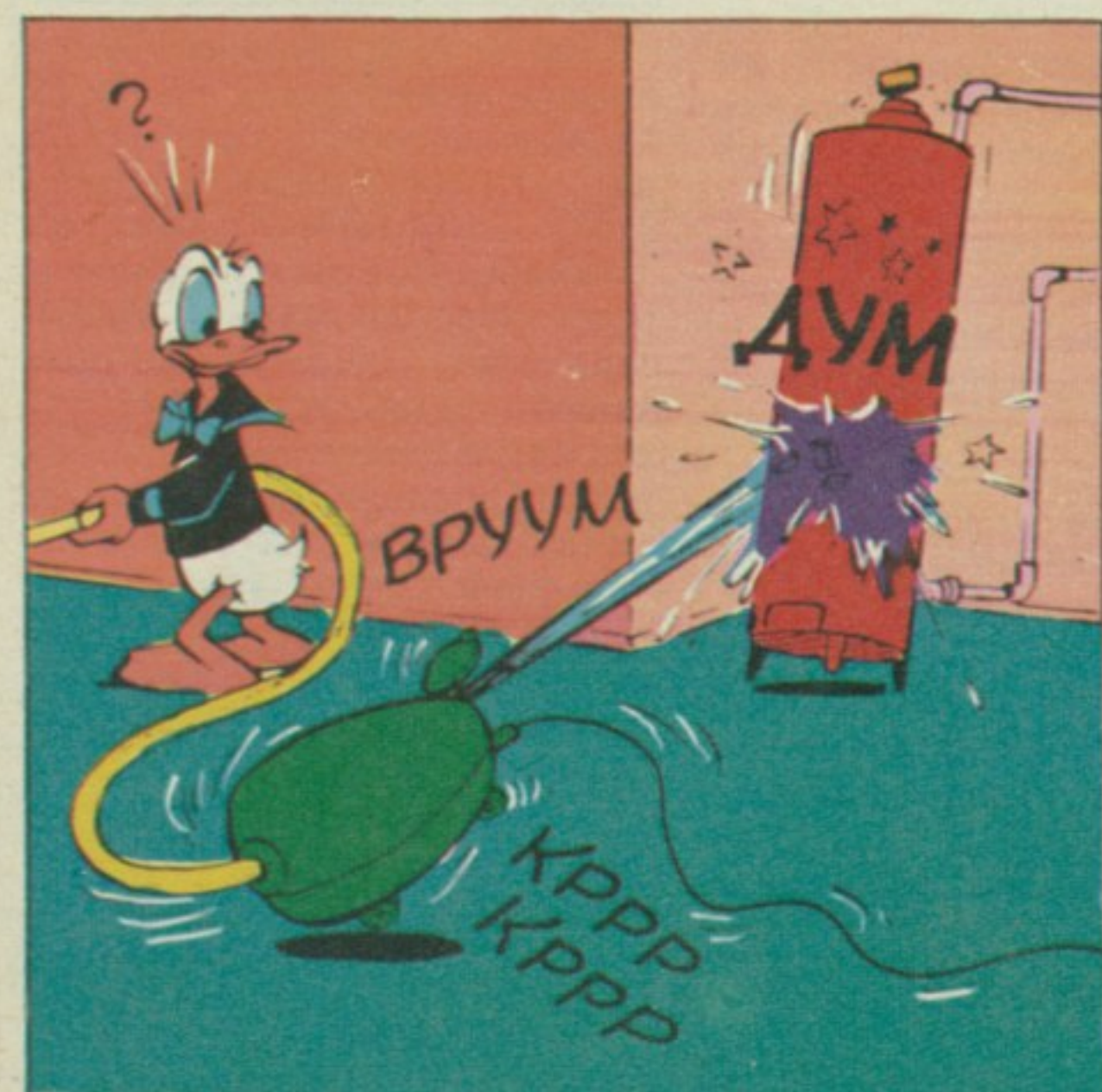
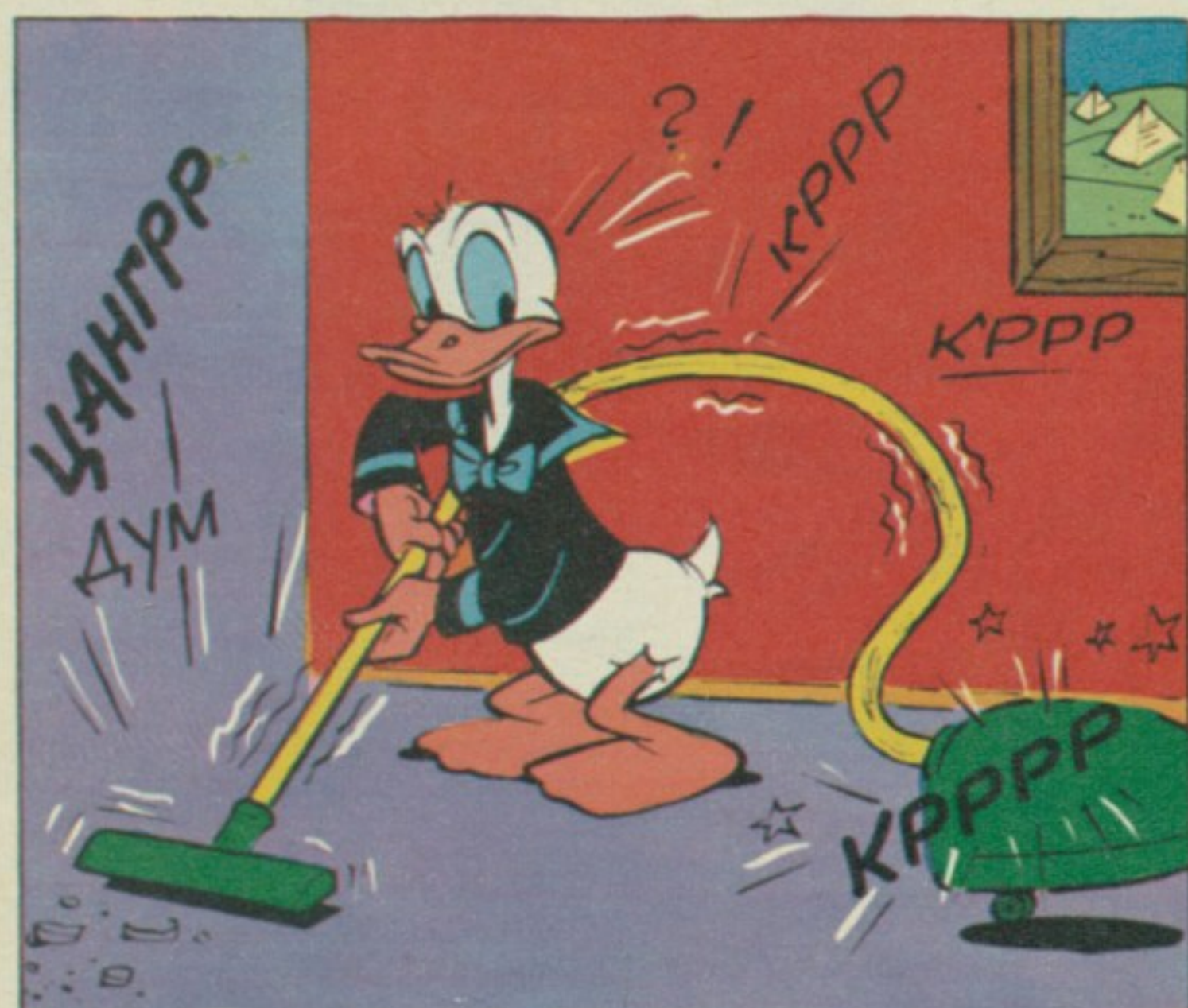
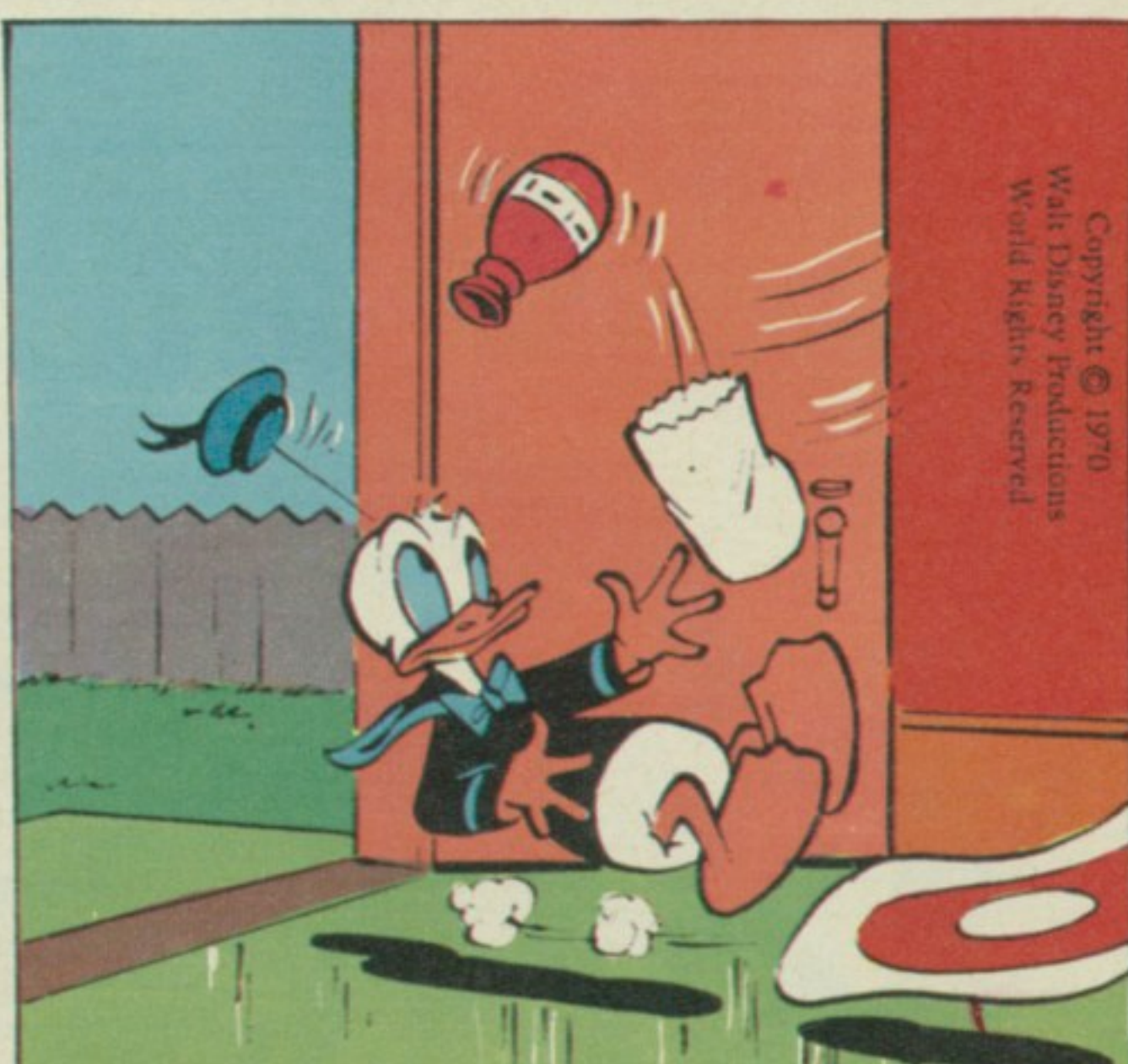
ЖЕНЕ СПАСЛЕ РАТНИКЕ

КАДА ЈЕ КРАЉ КОНРАД III ПОСЛЕ ДУГЕ ОПСАДЕ ОСВОЈИО ВАЈНСБЕРГ (НЕМАЦИКА) ОБЈАВИО ЈЕ ДА ЖЕНЕ МОГУ СЛОБОДНО ДА НАПУСТЕ ГРАД СА СВИМ ОНИМ ШТО МОГУ ДА ПОНЕСУ У РУКАМА. ЖЕНЕ СУ НАПУСТИЛЕ ГРАД НОСЕЋИ СВОЈЕ МУЖЕВЕ (21. ДЕЦЕМБАР 1140)

WALT
DISNEY

ПАЈА

ПАТАК

КО СУ БИЛИ „НЕСАЛОМЉИВИ“

лицаца: храбар, и неподмитљив, кога је немогуће сло-
мити ни новцем ни претња-
ма.

Елиотови

»момци«

Године 1929. Чи-
кагом је помо-
ћу долара, ре-
волвера, митра-
љеза и ручних
бомби владао Ал Капоне. По
сле забране производње, про-
даје и употребе алкохола
(закон о прохибицији), ци-
новска индустрија алкохола
прешла је у руке гангстера.
У прво време они нису на-
илазили на веће препреке,
јер су грађани сматрали да
је попити коју чашицу алко-
хола, више шала него прекр-
шај закона. Али за кратко
време ситуација се сасвим
променила: Ал Капоне је ус-
пео себи да осигура сарадњи

ке не само међу гангстерима,
већ и у полицији, међу поли-
тичарима и судијама. У 26.
години постао је апсолутни
шеф коме се нико није усуд-
ио да супротстави.

Тада је направио прву
грешку. Тражио је од круп-
них трговаца и индустрија-
лаца да банди плате за „за-
штиту“. Онај ко се не би по-
корио, био би строго кажња-
ван. Грађане Чикага захвати-
ла је паника. Док су се ганг-
стери међусобно клали за
превласт све је било у реду,
али сад више нико није био
сигуран.

Тајна група шесторице

Удружење трговаца није
се усудило да ишта отворе-
но предузме. Али неколико
трговаца одлучило је да тај-
но нешто учине. Тако је
настала „Тајна група шесто-
рице“, састављена од грађа-
на. Они су одлучили да про-
нађу начин како да ликвидир-
ају банду која доларима
плаћа похлепне а револвер-
ским мецима неподмитљиве.
На један од састанака „Ше-
сторице“ дошао је Елиот
Нес, зет председника „Тајне
групе“. Тај дан је био пре-
судан за цео даљи Несов жи-
вот. Увредило га је непове-
рење које су ова шесторица

грађана испољила према
полицији, али морао је да
призна оправданост таквог
става. Ал Капонеова банда
зарађивала је тада годишње
око 120 милиона долара а од
тога 25 милиона давала за
подмићивање! Сваки пут, ка-
да би била извршена раци-
ја, бандити су унапред били
упозорени, свакако из поли-
ције. Ако би неко и био у-
хапшен, из затвора би изла-
зио због недостатка доказа
још пре суђења. Камиони са
алкохолом су несметано про-
лазили градом...

Враћајући се кући Елиот
Нес је размишљао о речима
председника „Шесторице“ о
полицији: „У тој корпи има
сувише трулих јабука“. Да
би се уништио Ал Капоне,
био је неопходан нов тип по-

Нес је свој предлог изнео
најпре „Шесторици“ који су
га прихватили. Неколико да-
на касније позвао га је у
своју канцеларију државни
тужилац. Пао је и договор о
раду: Нес ће сам изабрати
сараднике, извештаје ће пре-
давати лично државном ту-
жиоцу, а иначе добија пот-
пуно одрешене руке. Нес је
одмах изложио свој план. Ал
Капонеову банду треба пого-
дити тамо где ће је то нај-
више заболети: уништити
све њене пиваре и пецаре.
Тако неће бити више у ста-
њу да плаћа мита која јој
омогућавају некажњено по-
словање и биће ликвидира-
на. Државни тужилац се сло-
жио.

Нес је одмах приступио
задатку. Имао је тачну пред-

ставу о типу полицајца који му је потребан: нежењен, не старији од тридесет година, морално и физички јак, вешт у руковању револвером и песницама, стручњак за телефоне, одличан шофер.

Елиот је проучио стотине картона док није одабрао деветорицу. Прва тројица су били његови пријатељи са којима је већ неколико година сарађивао. Марти Лехарт, крупни Ирац, одличан спортиста; Сам Синер, који се упркос својих сто пет килограма кретао лако и бешумно а ничег се није бојао сем микроба, који су му причињавали већи страх од револвера, и Барни Клуан, права људска тврђава.

Али, Несу је био потребан и један добар „полицајац за хартије“. Тај човек ће морати стрпљиво да проверава сваки податак, да претражује по картотекама како би се дошло до доказног материјала, неопходног за оптужбу. Таквог човека Нес је нашао у интелигентном Џилу Чепмену, високом мршавом младићу.

Следећа двојица су били Том Фрилд и Џо Лисон, прави аутомобилски ас, коме није био раван у праћењу кола.

Последња двојица су били одређени за пратњу. Они су морали да припадају оним „обичним“ људима неупадљивих физиономија које нико не примећује. То су били Мајк Кинг из Вирџиније и Пол Робски, уједно мајстор за телефоне.

За свог личног шофера и преводиоца Нес је изабрао Италијана Франка Базила. Висок и плав Франк је више лично на Скандинавца него на своје сународнике, тако да су људи из Мафије, углавном Италијани, мирно пред њим разговарали.

На првом састанку Елиот је овој деветорици објаснио задатке специјалне бригаде. Упознао их је с новчаним пословима Ал Капонеова царства, упозорио их је на све опасности којима ће бити изложени и на крају додао: „Ако неко од вас жели да се повуче, може то учинити сада“.

Ниједан од њих није се поколебао. Један за другим положили су заклетву.

Камионом кроз блиндирана врата

Сутрадан после првога састанка екипа је приступила послу. Из одељења за прохибицију Нес је добио адре-

се осамнаест пецара. Елиот је одлучио да их све уништи још исто вече. До последњег тренутка нико од већег броја агената који су му додељени као помоћ није знао место на које ће бити упућен. Сви су пошли истовремено и — акција је у потпуности успела.

После овог првог успеха, Нес је прешао на главни задатак: затварање свих Капонеових пивара и пецара у Чикагу. Данима су он и његови људи стрпљиво стражарили испред локала и пратили камионе са празном бурадима. Чим би открили неку пивару, извршили би рацију, уништили алкохол и заплењили материјал. Али Нес није био задовољан јер нису никако успевали да било кога ухапсе. Све Ал Капонеове пиваре биле су заштићене двоструким блиндираним вратима. Док би Нес и његови људи обијали браве, они унутра побегли би тајним излазима односећи компромићујуће хартије. Елиот им је и ту доскочио: поручио је циновски камион са специјалним челичним браником и сад је једноставно проваљивао врата. Тако је најзад остварио и прва хапшења и дошао до првог доказног материјала.

Победе у току првих неколико месеци Несова екипа је приписивала томе што се Капоне у то време налазио у затвору на издржавању краће казне због недозвољеног ношења оружја. Банда

Како је у Чикагу саворена ирућа полицајаца о чијој борби проширивањем наша шелебизација даје чеврћком серијске филмове који се свиђају публици

је очигледно очекивала да се шеф врати, па да сам предузме одговарајуће мере.

Пошћени полицајци

Једнога дана у Несову канцеларију ушао је један од Ал Капонеових људи и пружио му коверат са две хиљаде долара. — Добићете сваке недеље исту суму ако убудуће не будете сувише активни. — Истога дана још двојица од Несових људи био је понуђен новац. Значи: велики шеф се вратио и покушава најпре са подмићивањем. Нес је одмах обавестио све новинске агенције и сниматеље да ће у два поподне одржати „сензационалну конференцију за штампу“.

У заказано време Несова канцеларија је била испуњена до последњег места. Нес је стрпљиво и неуморно одговарао на питања о покушају подмићивања. Сутрадан у свим листовима САД његова прича се нашла на првим страницама.

Један од чланака почињао је речима: „Елиот Нес и његови млади сарадници доказали Ал Капонеу да су несаломљиви“.

У другим новинама испод фотографије Неса и његове екипе писало је „НЕСАЛОМЉИВИ“.

И остали листови прихватили су овај надимак. Тако су се родили „Несаломљиви“.

Раи нераба

Из свих крајева земље „Несаломљивима“ су стизале честитке. Али, Несу је било јасно да Ал Капоне неће мировати. Почела су да стижу анонимна писма и телефонски позиви пуни претњи. Нес је упадљиво пратио је дан човек али њему је било јасно да му од тог момка не прети опасност, знао је да ће прави убица пуцати из заседе. То се заиста и догодило једне вечери када се Елиот враћао од своје девојке. Захваљујући специјалном заштитном стаклу на колима, Нес је остао неповређен. Борба на живот и смрт је започела.

Неуморно је понављао својим људима да раде у паровима и да непрекидно буду на опрези. „Несаломљиви“

су удвостручили мере предострожности. Одселили су се од својих кућа и прекинули везе са породицом и пријатељима. Хотелске собе мењали су свако вече. У канцеларију су долазили заобилазним путем. У ресторану седали су за сто у углу, леђима окренутим ка зиду да би имали преглед целе сале а никад нису ушли у исти локал двапут узастопце.

Једнога дана Несов шофер Франк није дошао на посао и мало касније његов унакажен леш пронађен је у јарку ван града. „Несаломљиви“ су се дочепали његовог убице, али нису успели да дознају како је Франк допао шака Ал Капонеовим људима. Убица, веран законима Мафије, обесио се у затворској хелији не проговоривши ни речи.

После скоро две године исцрпљујућег рада „Несаломљиви“ су најзад могли мало да предахну.

Велики процес

На основу заплењених докумената и доказа које су „Несаломљиви“ успели да прикупе, против Ал Капонеа и његових 68 саучесника најзад је била подигнута оптужница за равно пет хиљада прекршаја закона прохибиције!

Елиот Нес је био један од главних сведока на великом процесу који је трајао недељу дана. Ал Капоне који је одговарао још и за порески прекршај био је осуђен на једанаест година затвора. У мају 1932. године Капоне је пребало да буде пребачен у државни затвор у Атланти. На станицу је Капонеа пратило двадесет полицијских кола. У једним од њих налазио се и Нес са двојицом сарадника. Хтели су да буду сигурни да неће доћи до „спасавања“.

Улазећи у воз, Капоне се обратио Несу: „Е, па шта се ту може. Извукао сам једанаест година. Морам и то да прогурам. Не замерам никоме. Постоје људи који имају среће. Ја је нисам имао“. Тада је Нес видео Ал Капонеа последњи пут. Остао је на перону све док се воз није изгубио у даљини.

Мисија „Несаломљивих“ је била завршена. И. З.

ДИКАНОВЕ АВАНТУРЕ

ГОСПОДАР ДИОКЛЕЦИЈАНОВЕ ПАЛАТЕ

МИЛОСТ! ЈА НИСАМ ЗА РАТ, МЕНИ ЈЕ САМО ДО НАУКЕ И ИЗУМА. ВАШ САМ РОБ. РАДИО САМ ЗА СВЕ ВЕЛИКЕ СИЛЕ.

МОЖЕШ ЛИ ДА ИЗМИСЛИШ НЕШТО ЗА ПАЉЕЊЕ ВАТРЕ? СВЕ МИ ЈЕ ТЕЖЕ ДА КРЕШЕМ И ПАЛИМ ВАТРУ СУВОМ ГЉИВОМ...

ТО ЈЕ ЛАКО, ГОСПОДИНЕ СЕНАТОРЕ! ПРОТРЉАЈТЕ О ОПАНАК ОВЕ ШТАПИЊЕ СА СУМПОРОМ И ДОБИЋЕТЕ ВАТРУ!

НИШТА!

МОРЕ, ДА СЕ ТИ СА МНОМ НЕ СПРДАШ!

ОПРОСТИ МИ, СЕНАТОРЕ! ЗАБОРАВИХ ДА ТИ КАЖЕМ ДА ПАЛИ СВАКА ТРЕЋА.

ПАЗИ СТВАРНО! БАШ СИ ГЕ-НИЗЛАЦ!

ОПАСНА СИ ТИ ПАЉЕВИНА!

ПРОДАЈТЕ ГА МЕНИ ДА МИ УСАВРШИ АМОРТИЗЕРЕ ЗА ОВА КАРАВАНСКА КОЛА. ИСПАДЕ МИ ДУША ОД ТРУЦКАЊА...

ПОКЛАЊАМО ТИ ГА! САМО ЈА НЕ БИХ УШАО У ТА КОЛА КОЈА ОН ПОПРАВИ... ДА НЕ ОДЛЕТИМ У ВАЗДУХ!

СЛАБИЈИМА НИШТА?

Расправа читалаца: ДА ЛИ ЈЕ ТРЕБАЛО НАГРАЂИВАТИ ЋАКЕ КОЈИ СУ ПОПРАВИЛИ СЛАБЕ ОЦЕНЕ? (Наградни конкурс у »Забавнику« број 954).

О нашем наградном курсу „ВЕЛИКИ ЋАЧКИ РАТ 1969-70“, у коме смо обећали (а после и дали) награде ученицима који су поправили слабе оцене, повила се расправа. Ученица Бранка Лучић из Београда протестовала је што смо наградили ђаке који су поправили слабе оцене а не добре ученике. Њено писмо смо објавили и позвали читаоце да кажу шта мисле. Дobili смо неколико писама која овде сад објављујемо.

неправилан однос према радним обавезама.

Ученици који по пет-шест месеци тако рећи „пандују“ и одједном се пробуде пред крај школске године са по десет и више слабих оцена НИЧЕМУ добром не могу да се надају у средњој школи јер ће за два до три месеца то кампањско знање да изветри. Тада им ништа друго не преостаје него да почну све из почетка и да се фотографишу са добије-

Примера ради наводим случај ђака о коме лист пише да је од полугодишта до краја школске године поправио 10 слабих оцена и прошао без поправног испита. Питам се колико ли је још њему сличних добило „пасоше“ за улаз у средњу школу?

Мишљења сам, а верујем да овакво мишљење делим и са осталим просветним радницима и родитељима, да би било корисније да

Погодицаји слабије

Драги Забавниче!

Бранка Лучић, ученица из Београда, пише да се разочарала јер си објавио конкурс за лоше ђаке који су на крају године поправили слабе оцене. Да ли је она помислила да су неки ученици тешко живели, па нису имали времена за учење? Наша земља треба много школованих људи, а то ћемо постићи подстицајући слабе ученике да више уче. Бранка, занесена сном о „будућем вуковцу“, на друге, слабије ђаке и не мисли.

Маја Микула
Ул. соц. револуције 22
Загреб

Иван Живковић из Ниша поправио је 10 јединица које је, каже, добио зато што је у школској 1969/70. остао без мајке. (Види „Забавник“ бр. 969).

Јунаци или кампањци

Редакција вашег листа хтеда је да слабе подстакне да побољшају успех, али мислим да није требало да даје никакве награде таквим ученицима. Јер, у награди ученик види, пре свега, материјалну добит и навикава се да ради из користољубља.

Не смемо заборавити да је учење основни задатак свакога ђака. Зар га због несавесног обављања тог задатка треба награђивати? Замислимо командира чете у војсци који позива стражара и даје му 5 дана наградног одсуства због тога што није спавао на стражи, или пак наставника који награђује књигом ученика који је после пет месеци нерада успео да поправи слабу оцену. Стражару је, у овом случају, задатак да будно чува, а ђаку да учи редовно и систематски.

Није мали број ученика који супустили у учењу баш због наведеног конкурса. То су обично били добри ђаци. Они тенденциозно нису хтели да одговарају на питања предметних наставника. Неуредно су радили писмене и остале задатке само да би се укључили у ову „игру“.

Ученик машта о наградама. О њима размишља дуго времена. То је са једне стране корисно за психички развој ученика, за стицање знања, за снажање у животу, док са друге стране баш у овом случају ствара навику на КАМПАЊСКИ рад, на

ОПШТА МОБИЛИЗАЦИЈА!

Велики рат против незнања (1969 — 70) који бесни по свим школама приближава се крају. Као што се и очекивало, ђаци ће тријумфално победити. Али, да би ова победа била што сјајнија, на ђачкој страни треба да буде што је могуће мање жртава (које би морале за време лета да се опорављају губећи време намењено игри и разоноди).

Зато се проглашава општа мобилизација! У борбу против јединица позивају се и они ученици који досад нису показали добру бојну готовост.

1 Забавник позива све ученике основних школа и средњих школа као и ученике школа за квалификоване раднике који су имали слабе оцене на првом полугодишту да их поправе и с успехом заврше разред.

2 Сви ученици поменутих школа који су на полутоју у ђачкој књижици имали једну или више јединица а поправе их и успешно заврше разред, учествују у подели награда које су овде нацртане.

3 Да бисте учествовали у подели награда, потребно је да вам наставник попуни и овери на крају школске године приложени купон (види у дну десне стране). Пошаљите попуњен купон Забавнику до 30. јуна 1970. године.

4 Нечитки и неоверени купони неће се узимати у обзир. Ћаци! Не дозволите да вам јединица загорчају лето! Уништите их!

ОВО ЈЕ КОНКУРС ИЗ „ЗАБАВНИКА“ БР. 954 КОЈИ ЈЕ ИЗАЗВАО РАСПРАВУ.

ном наградом. Нама који више година радимо са децом у средњој школи врло добро је познато какве све муке имамо са таквим ученицима, па сам зато и мишљења да је учињен велики пропуст што се награђују слаби ученици. Код поправљања слабих оцена умерена похвала предметног наставника и родитеља имаће далеко сугестивнију снагу него награда листа и објављивање имена.

Основни задатак у наставном, васпитно-образовном и практичном процесу је борба против кампањског рада и учења, а чини ми се да је ваш конкурс допринео да се овакав начин рада примени.

су сви такви ученици који су показали изразито слаб успех у првом полугодишту, а пред крај школске године показали некакво трајавао знање, требало да понављају разред. Можда овде има и изузетака, али и ако их има они су малобројни.

Драгољуб-Бата
Мартинковић, наставник
Технички школски
центар „Б. Кидрич“
Косовска Митровица

Редакција моли друга Мартинковића да има у виду да је наш наградни конкурс објављен 10. априла и да је обухватио ђаке који су на првом полугодишту већ имали слабе оцене. Дакле, због њега ниједан ђак није могао да попусти у учењу, да не одговара на питања, да неуредно ради писмене задатке — само да би се укључио у игру.

За обесхрабрене

Поштована редакцијо,

Бранка Лучић, ученица основне школе из Београда „разочарана“ написала је како ваша идеја да наградите слабе ученике који су поправили слабе оцене на крају школске године, није у реду. Зар сте ви напис објавили у намери да ученици покрваре своје оцене, а затим их ради награда поправљају? Ви сте конкурс објавили кад је већ све врло у школским клупама од лоших и добрих оцена. Према томе само сте дали подстицај обесхрабреним лошим ученицима да поправе јединице. Дакле, Бранка није у праву. Још нешто: ја нисам лош ученик иако браним редакцију.

Пуно поздрава
Зоран Петров
Загреб

Није ђрабедно

Драги Забавниче,

Мислим да је лепо што сте наградили ученике који су поправили слабе оцене. Међутим, лепо би било да сте и одличне ученике наградили. Многи мисле да је одличнима већ сам успех награда, а ја опет мислим да је и онима који су поправили слабе оцене успех награда. Јер, морамо признати, неки од њих нису заслужили да положе разред без слабих оцена. А ти исти су још и награђени. Признајте и сами да то није баш најправедније.

Милица Мажурањ
Нови Винодолски

СЕОБА ПТИЦА ЗАШТО

ПОСТОЈИ ВИШЕ ТУМАЧЕЊА ЗБОГ ЧЕГА СЕ ПТИЦЕ СЕЛЕ, АЛИ НИЈЕДНО НИЈЕ ПОУЗДАНО

Сваке године, у јесен и у пролеће, многе птице крећу на далеки пут. То су селице које не само да зиму и лето не проводе на истом месту већ најчешће ни на истом континенту. Објашњење за ове птичје сеобе није на изглед сложено: зими је у северним и умереним областима Земље хладно, многи инсекти којима се те птице хране нестају и оне крећу у јужне крајеве у потрагу за бољим условима живота. Значи, сеоба је прилагођавање клими. Ипак, она је обавијена велом тајне коју човек већ хиљадама година не успева да разреши. Стари Римљани су, тако, мислили да се црвенперка, која је нестајала с јесени, претварала у црвендаћа!

Необјашњиви инстинкти

Порекло сеобе птица сеже чак у преисторију а научници дан-данас нису открили на који начин оне одређују време свог поласка, према чему се на путу оријентишу, зашто се, летећи са југа, уместо да дођу у Европу, Азију, Северну Америку или чак на Гренланд, не зауставе у неким крајевима који су ближи њиховим зимским пребивалиштима а пружају им исте или боље услове живота од старе домовине.

Мишљења су подељена. Једна група зоолога сматра да је лед, који је преко 25.000 година покривао Европу, Азију и Северну Америку, натерао преисторијске птице да одлете на југ и тамо потраже уточиште. Кад се ледени покривач повукао ка Северном полу ослобађајући континенте, птице су се

вратиле. Од тада оне сваке јесени одлазе на југ и то из навике која је постала инстинкт. Друга група зоолога верује да су некада све птице живе у тропским пределима а да је неке од њих пренасељеност у птичијем свету нагнала да одлете у северне крајеве са којих се лед тек повукао. И њих инстинкт сваке јесени води на траг у прадамовину. Сличних теорија има безброј али, наравно, рећи да се птице приликом лета и проналажења својих зимских и летњих пребивалишта поводе за инстинктом значи само описати необичну природну појаву а не и објаснити је.

Постоје многи разлози који оспоравају теорију да се птице ослањају на памћење упадљивих објеката, планина или острва, који им служе као путоказ. Један је и тај да оне налазе пут и у магли, да се и не говори о томе да многе птице приликом сеобе лете само ноћу. Неки биолози претпостављају да се птице управљају према Земљином магнетском полу. Ово би било убедљивије кад би све птице лете у правој линији север — југ и обратно. Свака врста, међутим, има своју „маршруту“.

Нису кавалери

Јесења сеоба почиње углавном крајем августа, мада свака врста обично има своје стално време одласка. Већина селица показује тада извесан немир. Чак и птице које подинама живе у кавезу у јесен се узнемире. Затим почињу велике припреме. Неке птице које се селе у јатима скупају се на појединим местима, обично у долинама великих река или на обалама мора. Јата лете од једне до друге такве

тачке и постају све већа и већа. У једном тренутку, кад их се по њиховом „мишљењу“ скупи довољно, отискују се на далеки пут. Неке, пак, за сеобу не образују посебна јата већ лете у мањем броју, у пару или чак појединачно. У већини случајева мужјаци и женке одлећу у исто време али понекад, код зебе, на пример, женке крећу пре мужјака. Младе птице често полећу пре старијих. Неки мужјаци нису нарочито кавалери па полећу с места гнежђења чим женка седне на јаја (пловка).

За време сеобе свака група птица лети својим правцем. Птице у лету често користе повољне ваздушне струје које их, захваљујући облику тела и лаким шупљим костима, носе попут малих једрилица. Али, оне понекад морају да се боре против онајких супротних ветрова. Ноћне магле и кише представљају велику опасност за ове нежне путнике. Кад птице у том мору влажне таме угледају, на пример, кулу светиљу, бивају привучене светлошћу и као омамљене мењају правац лета. Под таквим условима оне се могу наћи стотинама километара далеко од свог пута и тада настају праве драме. Уморне и гладне птице лете до изнемоглости а за-

тим најслабије падају у море.

Пућ гуј 10.000 километара

Удаљеност између места гнежђења и места зимовања различита је код разних врста птица. Тако се неке поларне птице гнезде и легу младе на Арктику а у јесен лете према Антарктику где је тада лето! Растојање које за време сеобе морају да пређу износи око 10.000 км. Друге птице су боље среће па презимљују свега стотинак километара од места гнежђења: неке наше птице, на пример, зимују у Далмацији. Шљукама из северних крајева Совјетског Савеза такође није тешко јер зиму проводе у јужној Енглеској али ју зато арктичка чигра и златна звиждовка праве мученице: путујући из Аљаске до обала Јужног поларног копна и напрат морају да превале око 34.000 км. Бела пешчарка са далеког севера зимује у Јужној Африци, па није тешко замислити колико јој је енергије потребно за такав пут.

Неке птице редовно прво прелазе пут изнад области где је у прошлости живела њихова врста па тек онда одлазе у зимовалишта. Тако обалска чигра долази најпре

из Аљаске у Европу, па тек одатле у јужне поларне крајеве.

И поред очигледних опасности које вребају птице за време далеког лета, ипак су наше представе о њиховим напорима преувеличане. Птице, у ствари, за време сеобе не прелећу у току дана и ноћи већа растојања од оних на која су свакодневно навикле. Брзина којом птице лете приликом сеобе савим је осредња. Тако врне лете брзином од 50 до 72 км/час, мале певачице брзином која не прелази 45 км а добре летачице као што су, на пример, чипре и до 150 км/час. Ни бела рода много не жури: она стиже у Јужну Африку 2,5 до 3 месеца после полетања из средње Европе, прелетајући за 24 часа само око 120 км.

При свем привидном нереду и збрци у сеоби птица ходне године направиле, у пролеће сигурно проналазе места где су се излегле, па чак и гнезда која су претходне године направиле, уколико их неко није уништио. Тако је једна ластва прстеносана у Кенији неколико година узастопце лето проводила у једној истој башти у Француској, а таквих примера има безброј. И тешко да ће се икада поуздано сазнати на који начин птице то изводе. Б. Д.

УЗ СЛИКУ НА ПРЕТХОДНИМ СТРАНАМА

1. Морска ластва
2. Велика чигра
3. Мали бурњак
4. Дугорепи поморник
5. Квак
6. Ждрал
7. Кашикара
8. Ибис ражањ
9. Бела рода
10. Сива чапља
11. Дивљи лабуд
12. Црвенокљуни лабуд
13. Канадска гуска
14. Белоглава гуска
15. Лисаста гуска
16. Дивља гуска
17. Пловка кржуља
18. Пловка
19. Дугорепи гуска
20. Доминиканац
21. Морска пловка
22. Превез пловка
23. Мали ронац
24. Велики ронац
25. Утва
26. Гаћасти мишар
27. Краљевски соко
28. Препелица
29. Црна лиска
30. Шљука остригар
31. Обичан вивак
32. Зујавац блатарић
33. Прудник брбљавац
34. Зујавац
35. Зујавац златар
36. Црвени шљункаш
37. Шљука
38. Шумска шљука
39. Ђурлин
40. Муљача
41. Сабљарка
42. Дугоноги прудник
43. Обичан зујавац
44. Мрки галеб
45. Галеб
46. Голуб гриваш
47. Грлица
48. Чиопа
49. Велика чиопа
50. Пчеларица
51. Пупавац
52. Шева
53. Ластва
54. Градска ластва
55. Вуга
56. Дрозд
57. Црвенперка
58. Грмуша
59. Свиловена кугара
60. Чворак
61. Зелентарка
62. Зеба

ОДЛАЗЕ?

ЛАСТЕ — Има их око 140 врста а живе на континентима и свим географским ширинама. Сматра се да нису успеле да се настане само у поларним областима и на Новом Зеланду. Наша ластва стиже у Европу у којој се родила између 1. и 15. априла и у домовини остаје до краја септембра. Понека заостане иза јата или стигне нешто пре осталих али не каже се узалуд да једна ластва не чини пролеће. Зиму европске ласте проводе у Африци, стижу чак до Рта добре наде а виђају се и на Цејлону као и у Индији. За време сеобе наше ласте лете преко крајева у којима и зими и лети живе њихове рођаке али се оне тамо не задржавају и чим се врате кући проналазе стара гнезда.

ЖДРАЛОВИ И ГУСКЕ

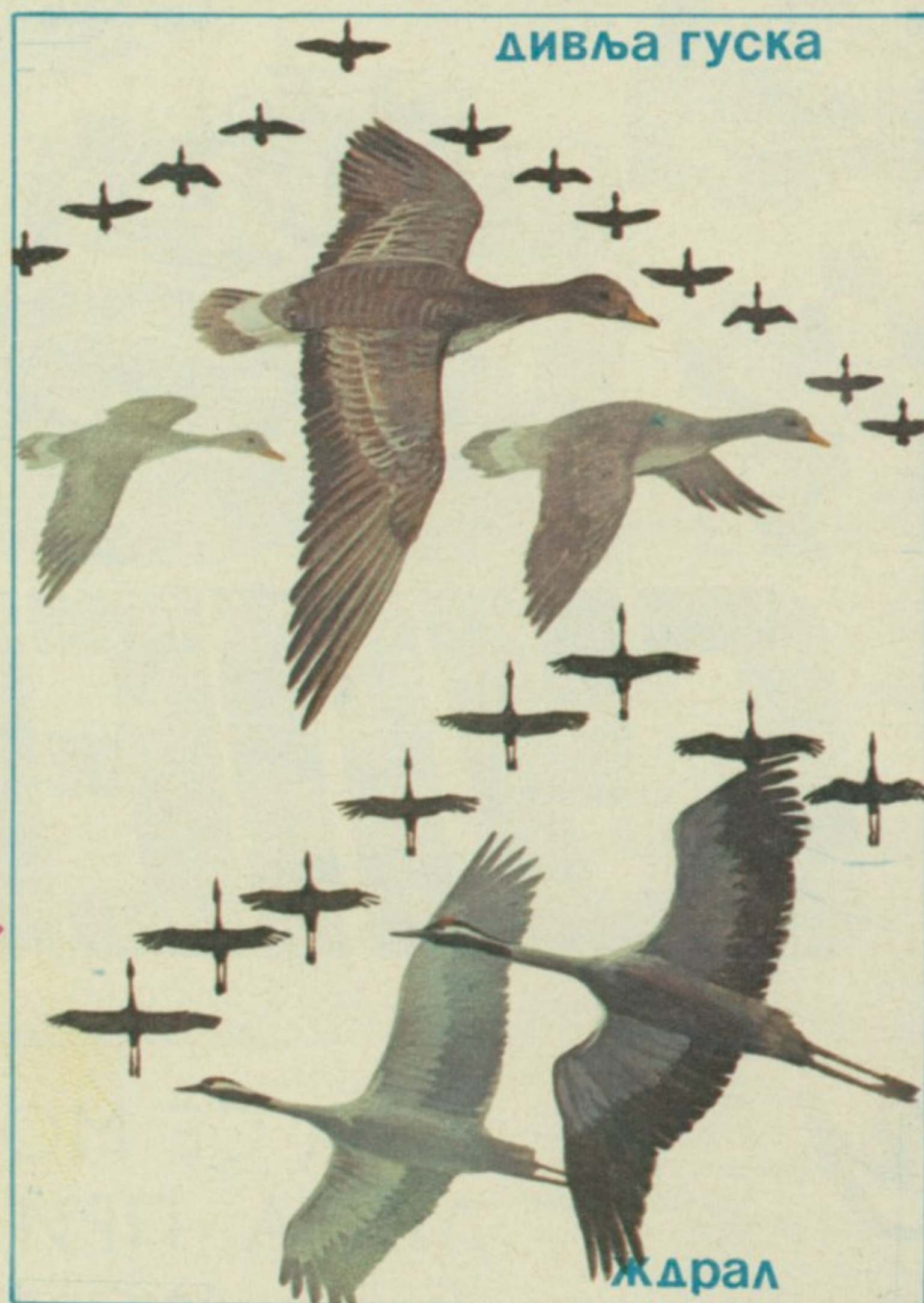
— После зиме проведене у јужним крајевима многе врсте ждралова крећу на север и размножавају се у областима северне полулопте. Кад дође јесен ждралови се скупљају у велика јата и поново лете на југ. Сеоба се одвија даноноћно а летови често трају веома дуго и на великим висинама. Тако је једном јато ждралова примећено из авиона на висини од 3900 м изнад Ламанша. Гуске су такође велики путници. Обично лете у групама у облику слова V које може прећи у неправилну криву линију. Током лета смењују се предводници а брзина летења обично износи од 67 до 83 км на час. У јужне крајеве тера их хладноћа и лед који покрива баре где оне живе и хране се.

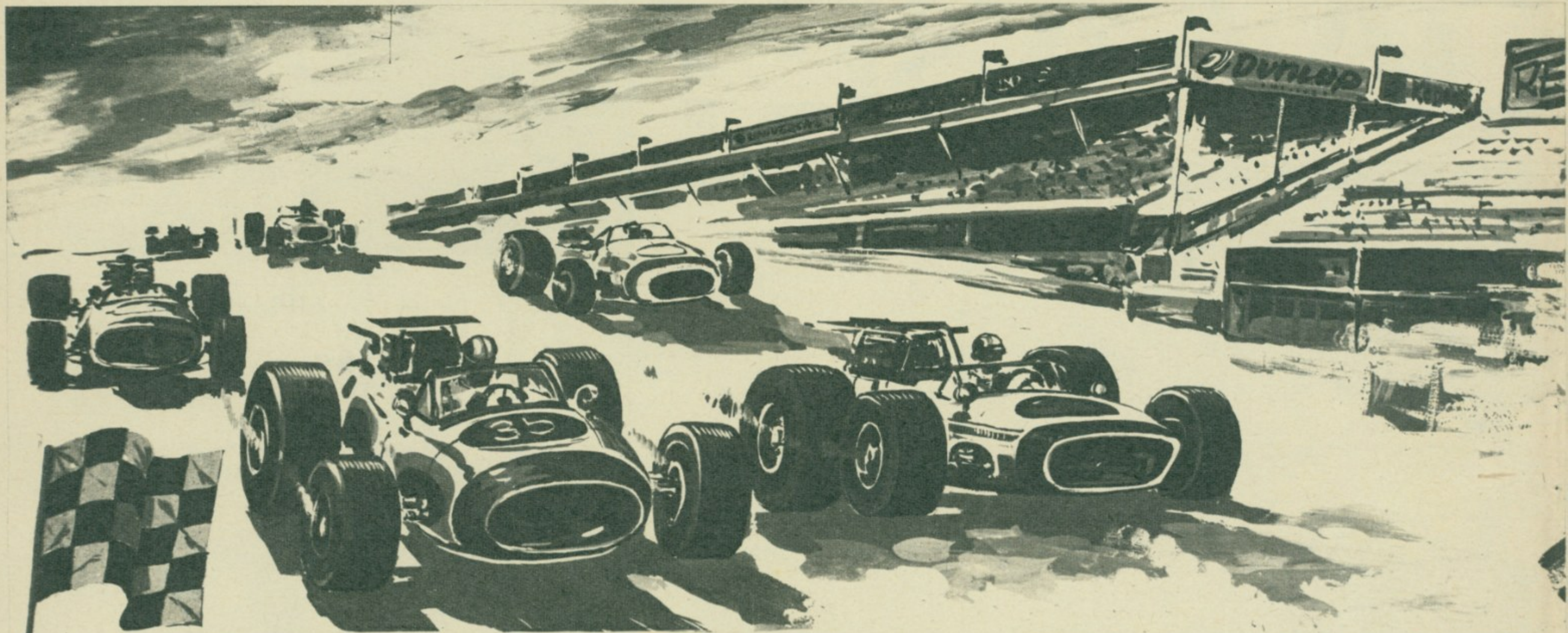
РОДЕ

— Седamnaест врста рода и њима сличних птица насељава скоро све тропске и умерене пределе Земљине кугле. С приближавањем пролећа роде у крајевима где проводе зиму почињу да праве високе спиралне летове и да на тај начин позивају своје рођаке да се скупе у јата и припреме за далеки пут. И заиста, као по договору, готово све одједном полазе на север летећи често на великим висинама и у тако великом броју да личе на праве беле облаке. Касно у марту или почетком априла стижу до својих гнезда у Европи и већем делу Азије и ту полажу јаја. Роде у свим крајевима света уживају опште симпатије јер се верује да доносе срећу. У многим азијским земљама заштићене су законом.

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ПРСТЕНОМ — Систематско проучавање сеобе птица почело је у прошлом веку кад је Данцу Кристијану Мортенсену пало на памет да селицама ставља на ногу метални прстен с бројем и местом прстеновања. Затим су птице пуштане с надом да ће их неко после сеобе ухватити и о томе обавестити матично место. И мада се обично ухвати тек 1% прстенованих птица, овај метод допринео је да се о њиховим чудноватим летовима више сазна, а начин живота боље проучи.

СУПЕРВОЗАЧИ

У једном старом филму са Клерком Геблом у главној улози јунак, храбри возач на ауто-тркама, живи бурно, лудачки вози, неограничено пије, на тркама аутомобили се стално сударају, слећу са стазе, горе заједно с возачима итд. Тако живот шампиона ауто-трка приказује један старомодан филм... Истина изгледа другачије.

Није све у новцу

Данас су јунаци писте и краљеви брзине из добрих старих времена сасвим ишчезли заједно с чудним колима која су возили. Савремени тркачки ас вози у потово лежећем ставу! Он има тело цокеја, мозак математичара, а потребно му је више храбрости и издржљивости него што су то стари возачи могли и да сањају.

Кола су много бржа и много осетљивија него пре, трка има више, па је самим тим и ризик већи. Некада је врхунски возач озбиљно радио само лети, а зими се одмарао. Данас кад у Евро-

ШТА СЕ МОЖЕ УЧИНИТИ СА КОЛИМА ПРИ БРЗИНИ ОД 250 КИЛОМЕТАРА НА ЧАС

пи, Северној Америци, Аустралији, Новом Зеланду или Јужној Америци сезона трка не престаје, возач ради преко целе године.

Упркос томе има много оних који покушавају да постану тркачки асови мада мало ко од њих доспе до шампионског врха. Зашто људи то раде?

Наравно, добро је имати пуно новца. Светски шампион са добрим менаџером може да заради и 320 милиона старих динара годишње. Али, није све у новцу. Возач који хоће да успе мора бити изузетна личност. Он мора веровати да је вожња тркачких кола до крајњих праница и моћи возача и техничке издржљивости кола изванредан задатак, без обзира на новац.

За разлику од хероја из старих филмова о ауто-тркама који су изводили бравуре за публику, савремени возач се готово и не види. Затворен у својој дугачкој ниској кабини, са маском на

лицу, он више подсећа на средњовековног витеза или модерног астронаута него на спортисту.

Славни шампион тркачке стазе Стерлинг Мос учинио је највише од свих да се ауто-трке промене. Као младић добио је трку на језеру Гарда у Италији возећи мали „Купер“ и уздрмао положај европских возача — ветерана. Обраћао је пажњу на сваку ситуацију, био изузетно интелигентан и брз. Са њим је рођена генерација савремених возача.

Као и Џим Кларк после њега, Мос је возио с таквом лакоћом да се свима чинило да су ауто-трке обична игрица.

— Ако на једном заокрету добијеш предност од само једне десетинке секунде у односу на најближег возача — говорио је Стерлинг Мос — то ће бити довољно да победиш са три секунде предности ако се трка састоји од тридесет кривина! Сваки па и најхладнокрв-

нији врхунски возач пре или касније мора да ризикује више него обично. То се догодило и Хуану Мануелу Фанђу, вишегодишњем апсолутном прваку света.

Судбоносна кривина

Фанђо је 1957. године код Нирбургринга у Немачкој возио „Масерати“ мада овај тип аутомобила до тада није освојио ниједан немачки Гран при.

— Већ на пробним вожњама осетио сам да су кола слаба — причао је касније Фанђо.

Иако је Фанђо тада био светски шампион, два млада енглеска возача, Хоторн и Колинс, упорно су покушавали да га победе.

— Кад сам се зауставио

да узем гориво — причао је Фанђо — Хоторн и Колинс су већ водили трку у својим аутомобилима марке „Ферари“ који су имали ју-промне резервоаре за бензин, што им је омогућавало да без заустављања возе читаву трку. Они су већ весело махали један другоме и знацима се договарали да Хоторн буде први а Колинс други!

— Али ја сам се заинатио да победим — продужио је Фанђо. — Све више сам смањивао разлику и ускоро је из „Фераријевог“ бокса Колинсу и Хоторну дат сигнал за узбуну — опомињали су их да обрате пажњу на мене.

— Баш кад сам се спуштао на мост код Аденауа видео сам два црвена „Ферарија“ и знао сам да баш сад, у овој кривини морам да покушам да их престигнем пре него што им њихови помоћници дају из бокса нове сигнале!

Оно што се десило у следећој кривини представља један од класичних догађаја историје ауто-трка. Врхунац је био на крају другог, валовитог али правог дела писте испред главне трибине. На овом делу стазе возачи су јурили брзином од 280 километара на час, али су убрзо морали да успоре пред оштром левом кривином.

— Овог пута — објаснио

ИСКУСТВА АУТОМОБИЛСКИХ АСОВА

је Фанђо — улетео сам у кривину пуном брзином, не скидајући ногу с папучице за гас! Кола полетеше у ваздух и, ниједним точком не додирујући тло, опустеше се на други крај писте. Успео сам да задржим кола на писти и стигнем Коллинса и Хоторна. Никада у животу, ни пре ни после тога, нисам тако возио...

У следећем кругу Фанђо је прстигао запањеног Коллинса, па Хоторна и добио своју највећу трку. Али тада нико није знао да се баш у оној судбоносној кривини Фанђово седиште одвојило од каросерије и да се он борио да остане у колима напрежући мишиће да се задржи у седишту које је „шетао“ лево-десно!

Седм секунди до смрти

Више него прешака у вожњи, тркачки асови се боје да им се не сломе поједини делови кола или не пукне гума. До ломљења делова често долази у току пробних вожњи или тренинга. За време тренинга возач испробава своје сопствене могућности, а пробне вожње служе му да испита могућнос-

ти самог аутомобила и његових делова. Отуд више возача гине у пробним вожњама и на тренинзима него у тркама!

То је случај италијанског возача Алберта Аскарија који је преживео пад у море за време Гран-прија Монако, али је недељу дана касније погинуо у пробној вожњи у Монци!

Пробне вожње у којима нема ни награда ни аплауза публике захтевају посебну храброст и знање возача, а и много личне среће.

— Кад чујеш неки чудан звук — причао је Мајк Хоторн после испробавања гуме на „Јагуару“ у Ле Ману — онда имаш само седам секунди да се зауставиш пре него што експлодира гума!

Пробање гума довело је и Цима Кларка у смртну опасност. Он је једном у Индијанополису (САД) целог дана пробао различите гуме, а онда је шеф екипе тражио од њега да испроба гуме за које је Кларк из личног искуства знао да не могу да издрже трење при притиску којим су сада биле напумпане.

— Нисам више расправљао — причао је Кларк касније. — Возио сам брзином од око 240 км на час, али сам из круга у круг повећавао брзину. Нисам осећао ништа необично, али су механичари изненада чули онај необичан звук и дали ма знак да одмах станем.

— Веровали или не — продужио је Кларк — са једног точка висили су парчићи гуме која само што није експлодирала! У тренутку кад су ми дали знак, возио сам брзином од 280 км на час. То заиста није била нимало забавна ситуација!

Главом у кров кола!

Многи мисле да су велике суме које возачи тркачких аутомобила добијају за потпис уговора лако зарађен новац, али истина је сасвим другачија. Стављањем потписа на уговор возач се обавезује да слуша сва наређења, па чак и кад му се чини да је њихово извршавање равно самоубиству!

То се 1950. године догодило возачу Консалву Занезију у трци „Хиљаду миља“ око Италије. Дали су му да вози један пробни „Алфа-Ромео“ — купе који је био тако низак да изнад возачеве главе није било места за касигу!

Консалво је знао да ће у случају јачег удара лупити главом у кров, па је хтео да одустане. Међутим, његова кола су била много рекламирана и био је у пита-

њу углед „Алфа-Ромеа“. Консалво је слегао раменима, ушао у ауто и појурио пистом...

Код места Фераре догодило се оно што је било неизбежно. Водећи брзином од око 250 км на час Консалво је налетео на сливник поред пута, ударио главом о кров и онесвестио се али је и даље чврсто притискивао папучицу за гас! Пре него што је његов ужаснути сувозач, механичар Бјанки, могао било шта да учини, кола су дошла до кривине, слетела с пута, ударила у дрво и ишчупала га из корена и зауставила се потпуно слупана у пољу! Консалво је задобио контузију и два поломљена пршљена, а Бјанки је сломио раме.

Ризичан живот

Возач често мора да вози иако му инстинкт говори да га очекује нека незгода или несрећа.

Кад је на једној трци у САД возач Џеки Икс довео свој „Ферари“ у бокс јер „нешто није у реду“, механичари нису ништа пронашли, Џеки је морао да настави трку и после не-

колико минута му је отказала машина... Завршио је у болници са сломљеним удовима. Већ после месец дана успео је да се врати на писту...

Један од најхрабријих возача свакако је Грејем Хил. Поред уобичајених невоља кроз које мора да прође сваки возач да би постао светски шампион, он је претерао готово све могуће механичке ломљавине: једном му се у рукама створио сломљен волан, спадали су му точкови, за време пробне вожње пукла му је сајла, затим је оправљена, па је поново пукла за време трке...

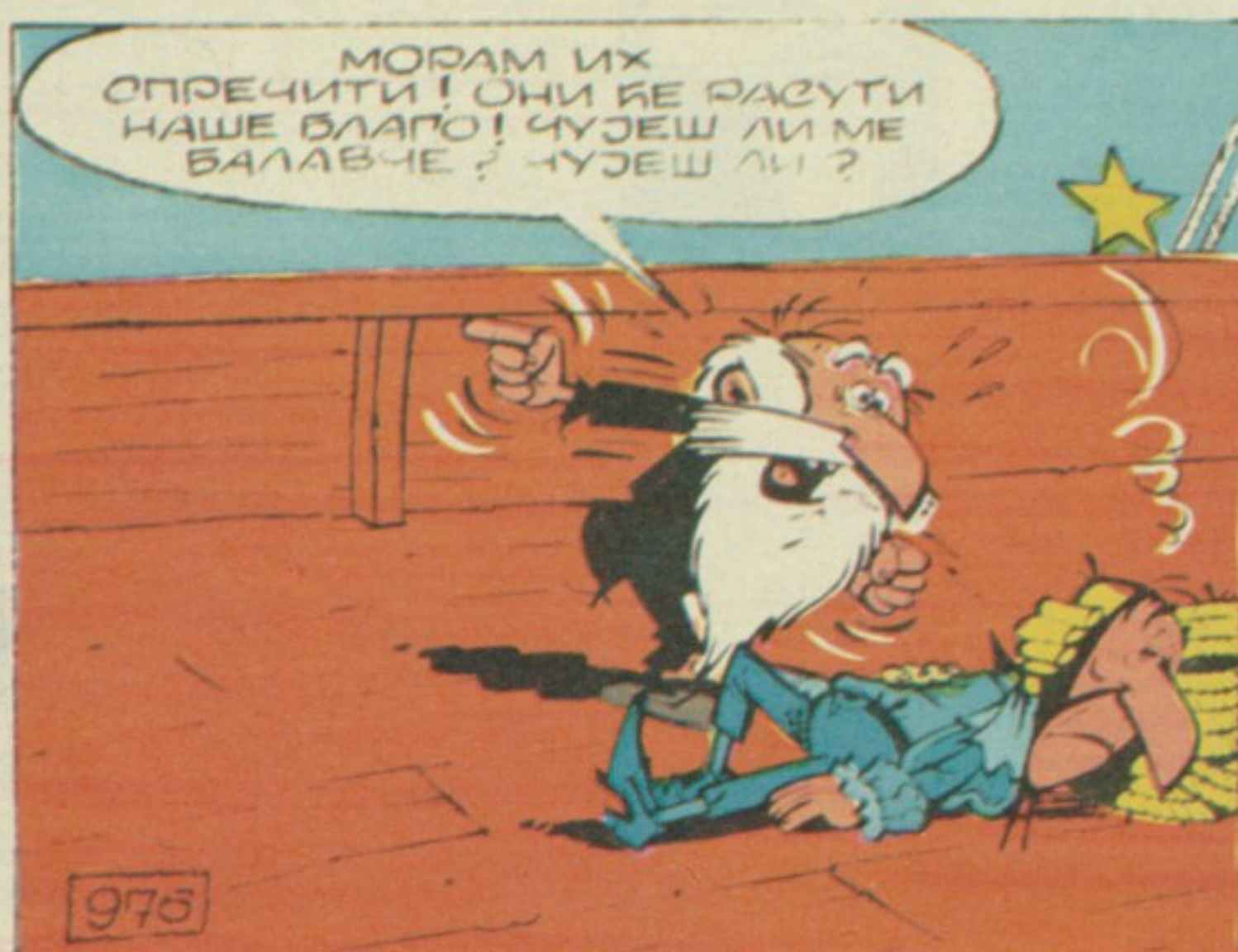
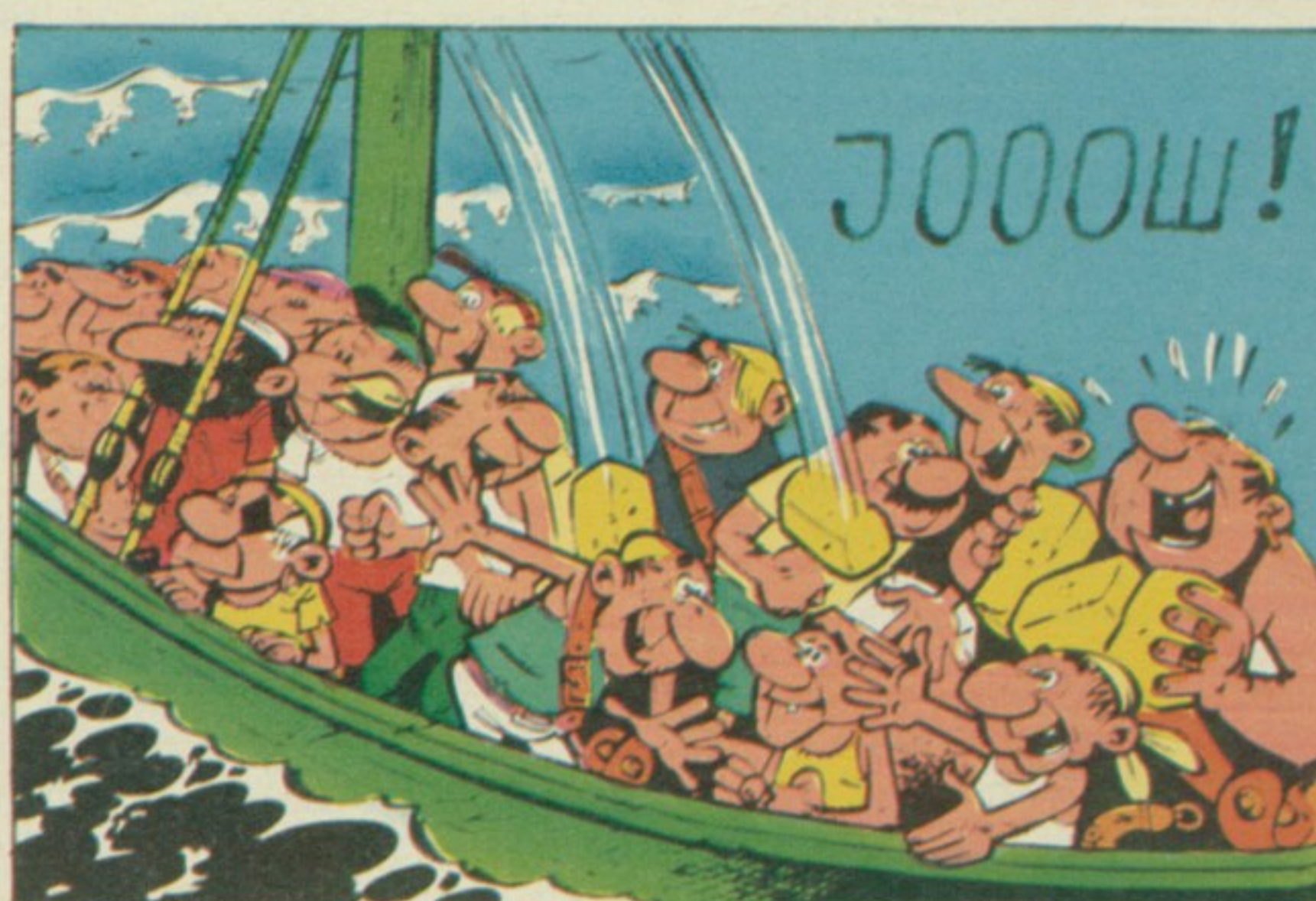
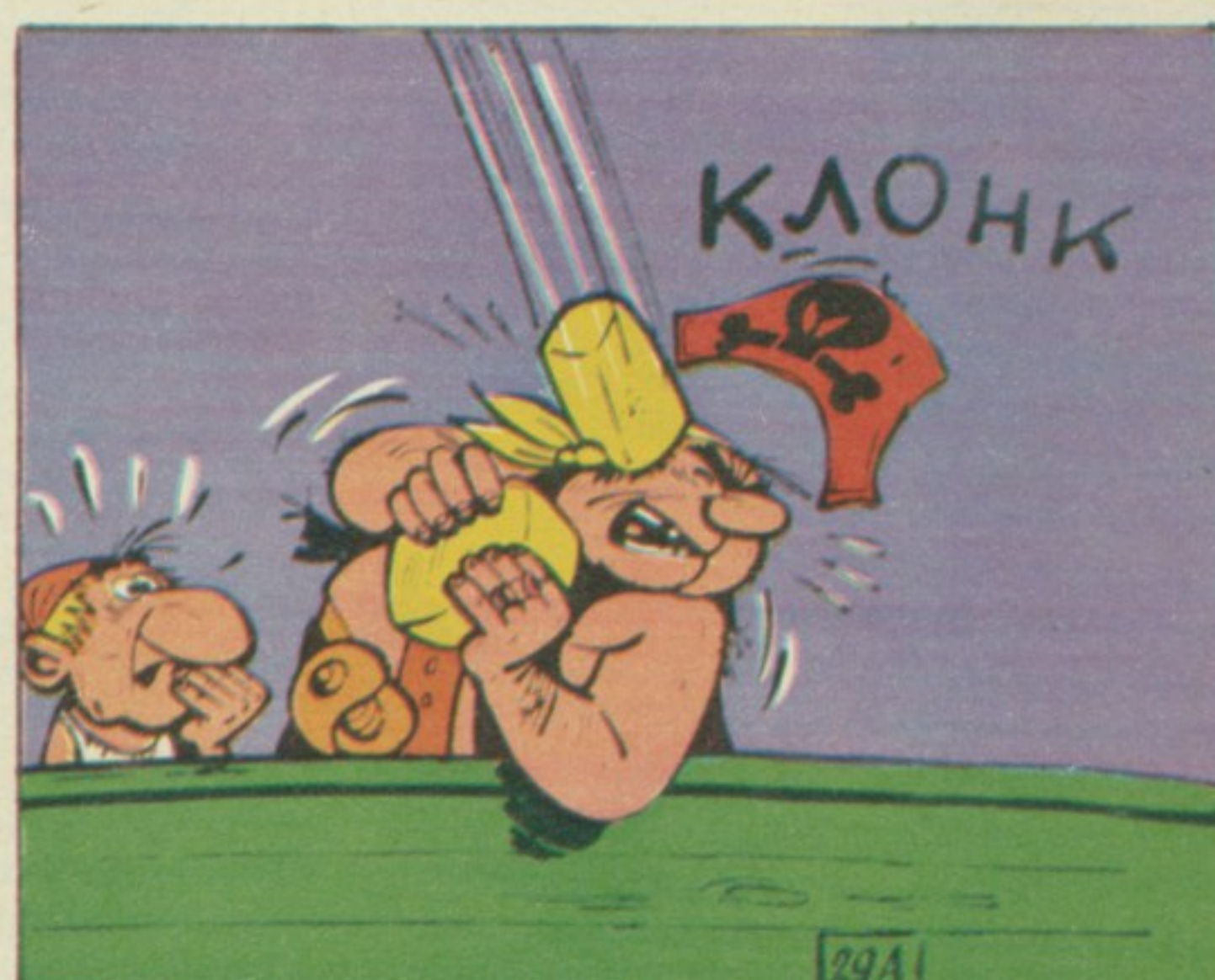
Удес који је Хил доживео у шпанском Гран-прију у Барселони натерао је многе мање храбре људе да заувек одустану од трка.

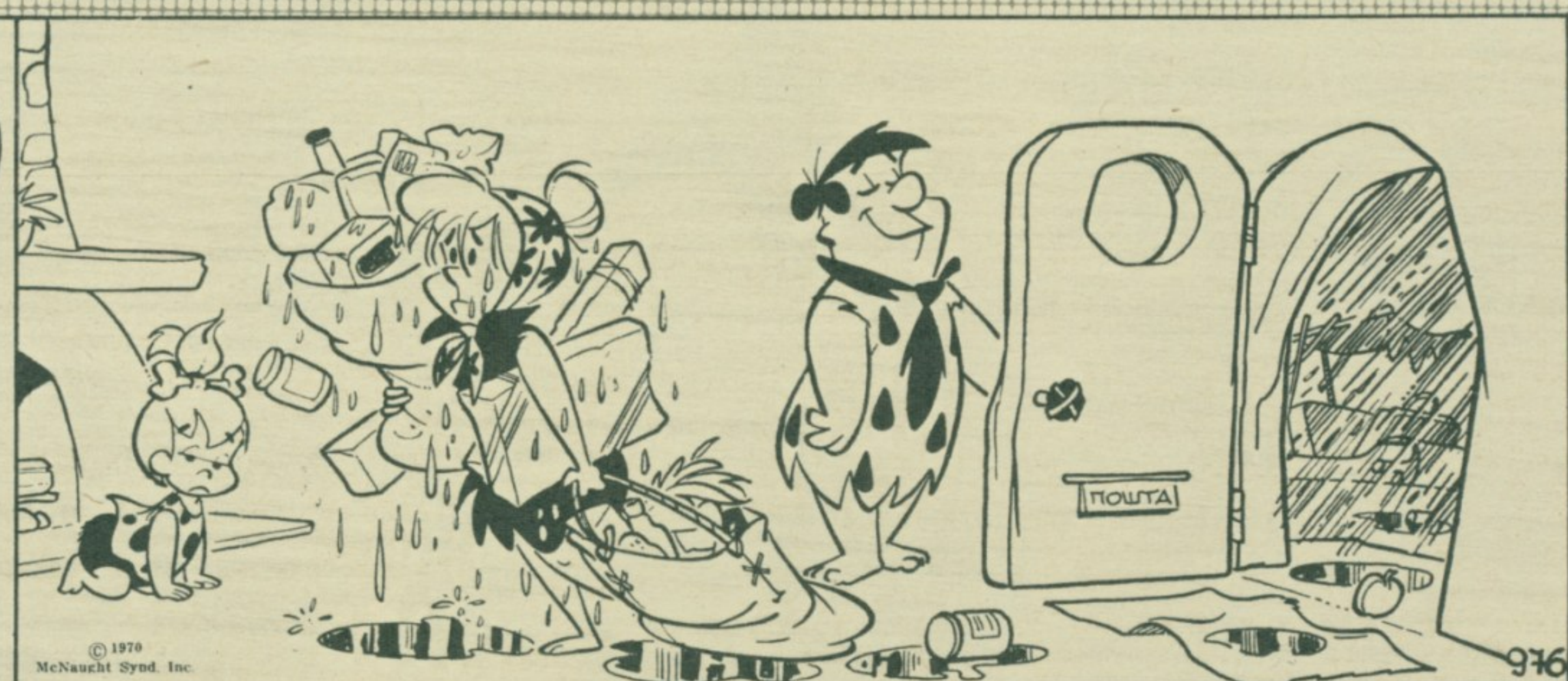
Хил је у једном тренутку потпуно изгубио контролу над возилом, опали су му точкови и ауто се од удара у сигурносну баријеру претворио у олупину — али Хил је преживео с мањим оштећењима...

У покушају да постигне још већу брзину и окретност, возач на ауто-тркама води пре свега борбу са самим собом, са својим страхом и умором и људском слабашћу да не направи малу, сасвим малу прешку која може да га кошта живота.

Д. П.

ЦРНЕ ЗАСТАВЕ

ПРИЧА О СПОРТИСТИ

ВАХИДИН МУСЕМИЋ

ВАХИДИН МУСЕМИЋ ЈЕДАН ЈЕ ОД НАЈБОЉИХ САРАЈЕВСКИХ ФУДБАЛЕРА И ЈЕДАН ОД НАЈИНТЕРЕСАНТИЈИХ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ЦЕНТАРФОРА ПОСЛЕДЊЕ ДЕЦЕНИЈЕ. ВОЂА НАВАЈЕ "САРАЈЕВА" ЉУБИМАЦ "ЈЕ ПУБЛИКЕ, НАРОЧИТО МЛАДИХ, АЛИ ФУНКЦИОНЕРИ СУ ЧЕСТО КУБУРИЛИ О ЊИМ: ЖЕЉЕО ЈЕ ДА ПРЕЋЕ У ДРУГИ КЛУБ...

МУСЕМИЋ ЈЕ МЛАД ИГРАЧ - РОЂЕН ЈЕ 29. ОКТОБРА 1946. ГОДИНЕ. ПОЧЕО ЈЕ КАРИЈЕРУ У "ПОДРИЊУ" ИЗ ЈАЊЕ. БРЗО ЈЕ НАПРЕДОВАО ИСТИЧУЋИ СЕ ДАВАЊЕМ ГОЛОВА ГЛАВОМ.

ТИП ЈЕ МОДЕРНОГ ЦЕНТАРФОРА: ПОКРЕТЉИВ, БРЗ, СМЕО, ДОБРО СКАЧЕ. "ЕХ, КАД БИХ ИГРАО СА ЦАРИЊЕМ, ШТО БИ ОНДА БИЛО ГОЛОВА", ПОВОРИО ЈЕ.

РЕПРЕЗЕНТАТИВАЦ ЈЕ ПОСТАО 6. АПРИЛА 1968. ГОДИНЕ У МАРСЕЉУ, НА УТАКМИЦИ СА ФРАНЦУСКОМ (1:1). ДЕБИ МУ ЈЕ ДОНЕО И ПРВИ ГОЛ, КАО ЧЛАН "А" ДРЖАВНОГ ТИМА, НАЈВИШЕ ГОЛОВА ДАО ЈЕ ПРОТИВ ФИНСКЕ (9:1)-ТРИ. У РЕПРЕЗЕНТАЦИЈИ ЈЕ ИГРАО 12 ПУТА.

КАД ЈЕ У ФОРМИ И ПОСВЕТИ СЕ САМО ФУДБАЛУ - ЗАИСТА ЈЕ ИЗВАН РЕДАН. КАДКАД МЕЋУТИМ, НЕШТО СЕ ЧИЊЕМО ПОВУЧИ, ХТЕО БИ ДА ОДЕ... САДА СЕ СМИРИО И ВРЕДНО ТРЕНИРА. ЊЕГОВА ЖЕЉА БРОЈ ЈЕДАН ЈЕ...

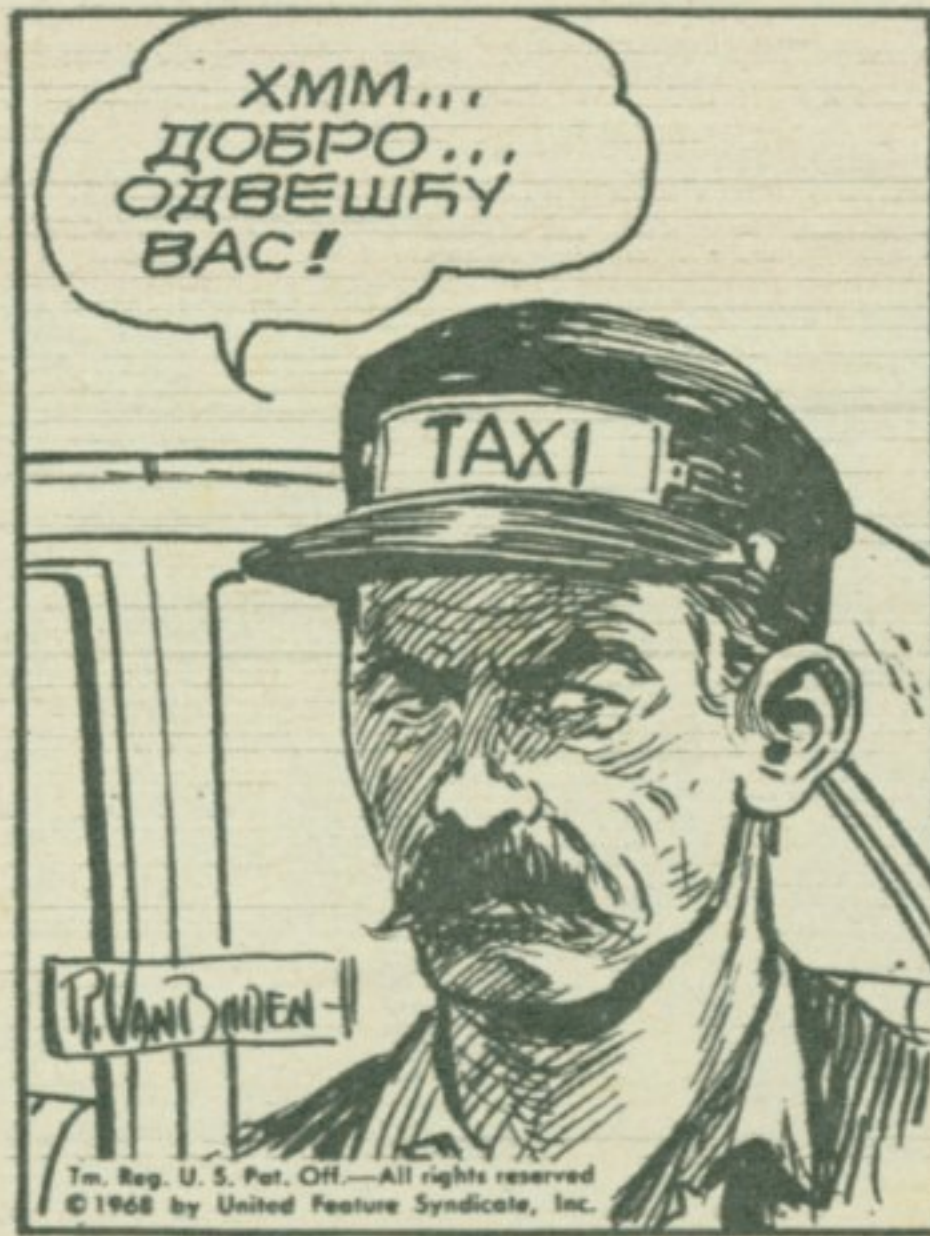
... ДА ПОСТАНЕ НАЈБОЉИ ЦЕНТАРФОР ЕВРОПЕ.

НЕПРАВЕДНО ОПТУЖЕНА

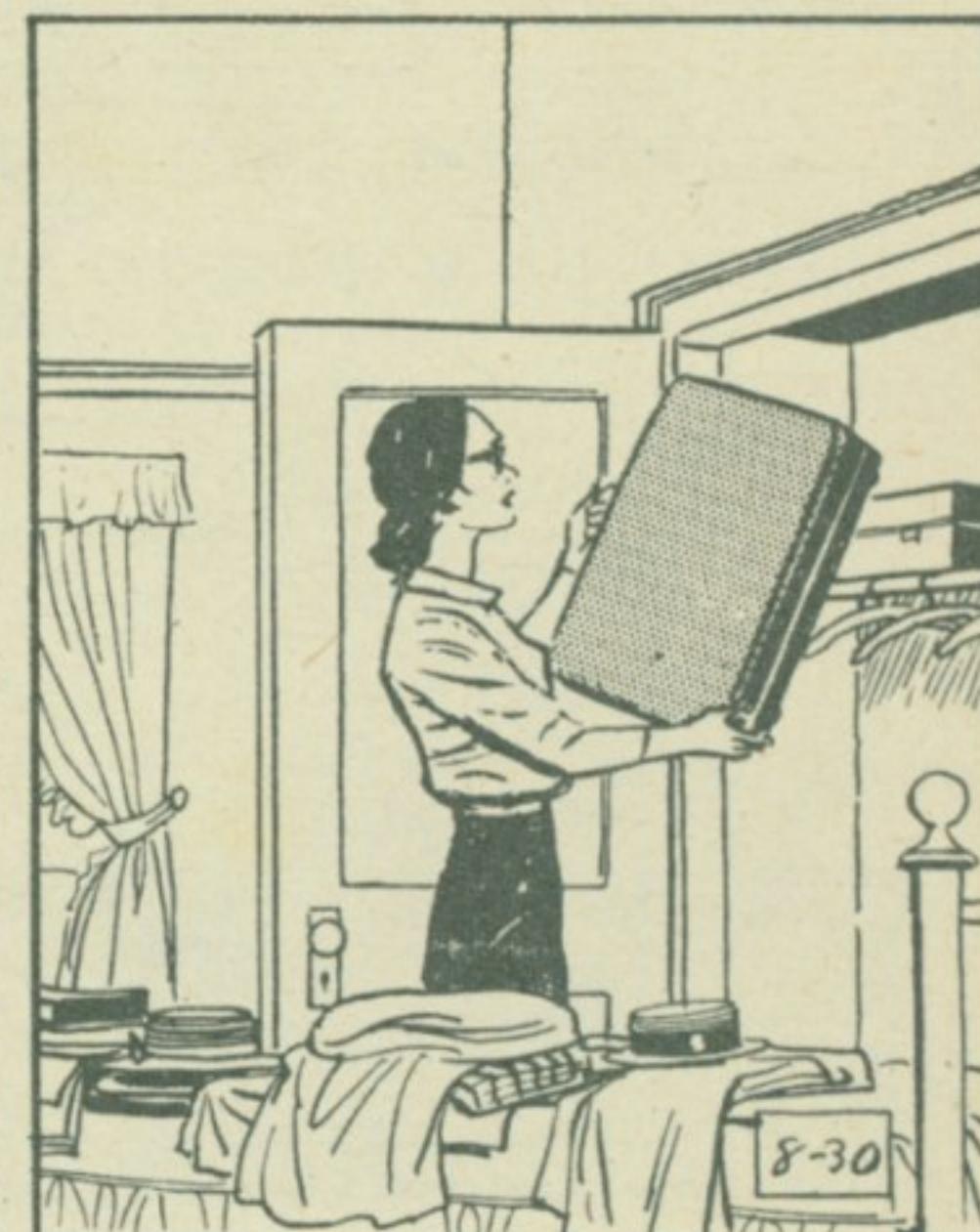

ДАРЛЕНА? ОБАВЕСТИ
СВЕ КОЈЕ МОЖЕШ
ДА ВЕЧЕРАС
ИМАМО САСТАНАК
ПРЕД ШКОЛОМ!
ВЕОМА ЈЕ
ВАЖНО!

ПРОСТО СИ
ПРОГУТАЛА
ВЕЧЕРУ, КИТ!
ЗАБОЛЕЋЕ
ТЕ
СТОМАК!

ИМАМ
ВЕЧЕРАС
САСТАНАК
ОВАЈ...
ДРАМСКЕ
СЕКЦИЈЕ!

НАДАМ СЕ
ДА ИХ ЈЕ
ДАРЛЕНА
ПОКУПИЛА!

ДА ЈЕ НЕ ПОЗНАЈЕМ
ТАКО ДОБРО,
ПРОГУТАЛА
БИХ ТУ ПРИЧУ
О ДРАМСКОЈ
СЕКЦИЈИ!

АЛИ, КАД КИТ
НЕШТО ХОЋЕ ДА
САКРИЈЕ НОС
ЈОЈ СЕ НЕКАКО
СМЕШНО
НАБЕРЕ...

...ОДМАХ
МИ ЈЕ ЈАСНО
ДА ЈЕ
НЕШТО
СМИСЛИЛА!

ПРЕД ШКОЛОМ

МИ СВИ СМАТРАМО ДА
СМО ПРАВЕДНИ... ТО ЗНАЧИ
ДА СЕ НЕ БАЦАМО КАМЕН-
ЊЕМ НА НЕКОГ САМО
ЗАТО ШТО ЈЕ У СРОДСТВУ
С ЈЕДНИМ ПРЕСТУП-
НИКОМ!

А АКО
ЈЕ ОНА
ИСТА
КАО
ЊЕН
ОТАЦ?

ЗАШТО БИ ОНДА
ДОШЛА ОВАМО
ГДЕ СВИ ЗНАЈУ ЗА
ЊЕНОГ ОЦА?
МОГЛА ЈЕ ДА ОДЕ
У ДРУГИ ГРАД И
ЖИВИ
МИРНО!

ТВРДИМ
ДА ЈЕ ОНА
ИСПРАВНА
ОСОБА И
ЗАТО...

...ЖЕЛИМ
ДА ЈОЈ
СВИ МИ
ПОМОГНЕ-
МО!

КАКО?

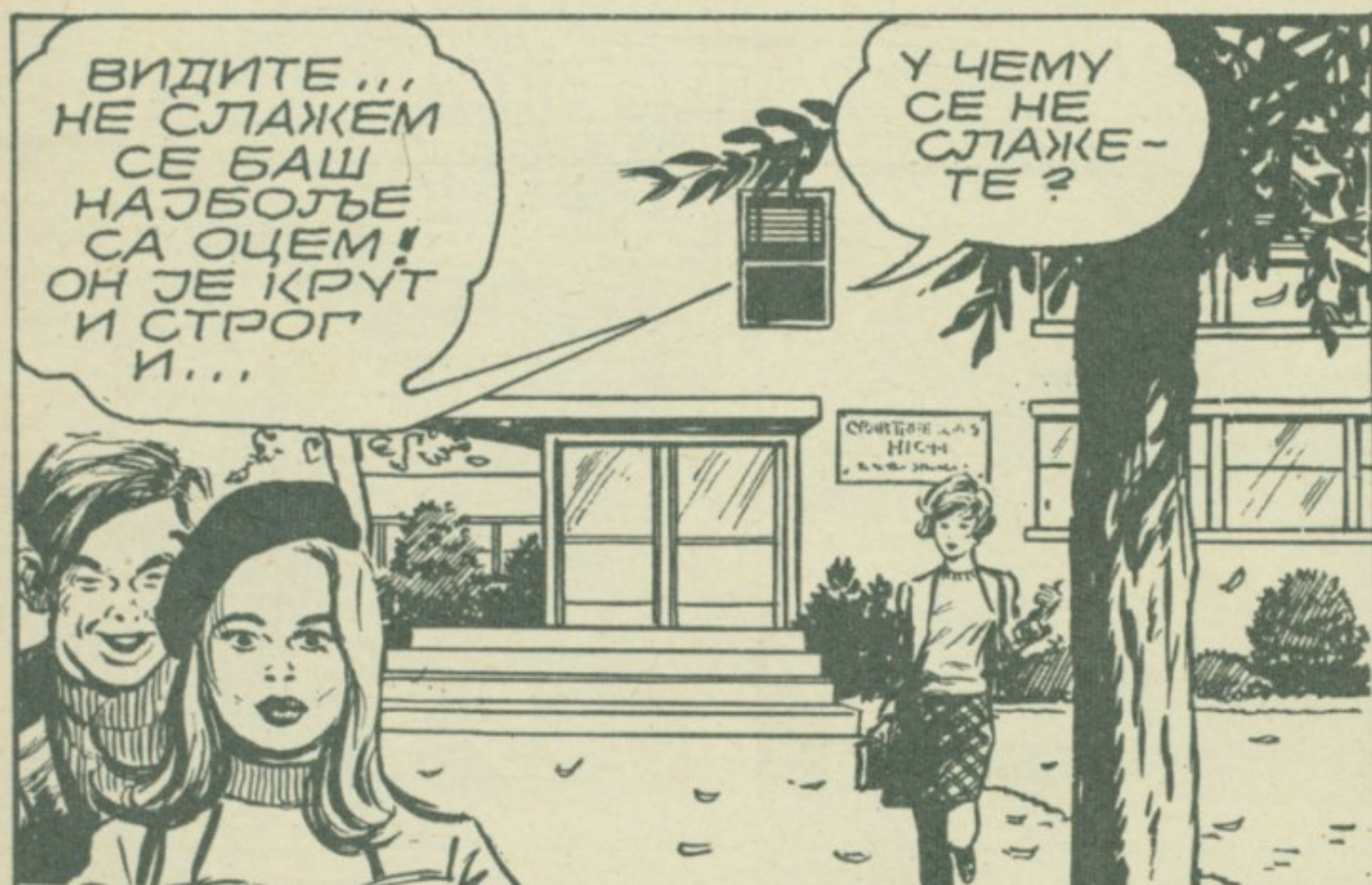

ПОКАЗАЋЕМО
ДА ЈЕ
НАШОЈ
ШКОЛИ
ПОТРЕБАН
ПСИХОЛОГ!

АЛИ
КАКО?

ДАЈУЋИ ЈОЈ ПОСАО!
ОНА ЈЕ ТУ ДА РЕША-
ВА НАШЕ
ПРОБЛЕМЕ!
Е... ПРУЖИ-
ЋЕМО ЈОЈ
ПРОБЛЕМЕ!

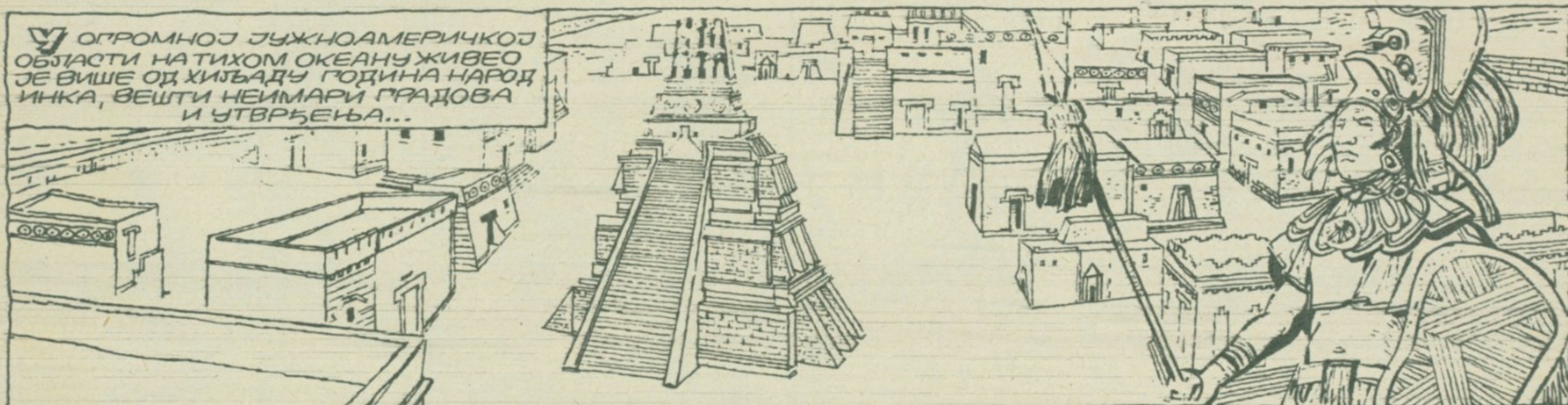

ИЗГУБЉЕНИ ГРАД

...ВРЕДНИ ЗЕМЉОРАДНИЦИ И ХРАБРИ РАТНИЦИ.

Али, чудна ствар, инке нису познавале ни-
какво писмо. ИСТОРИЈА ЗАКОНИ ОБИЧАЈИ
ПОВЕРАВАНИ СУ
ПАМЋЕЊУ И УСМЕ-
НОМ ПРЕДАЊУ.

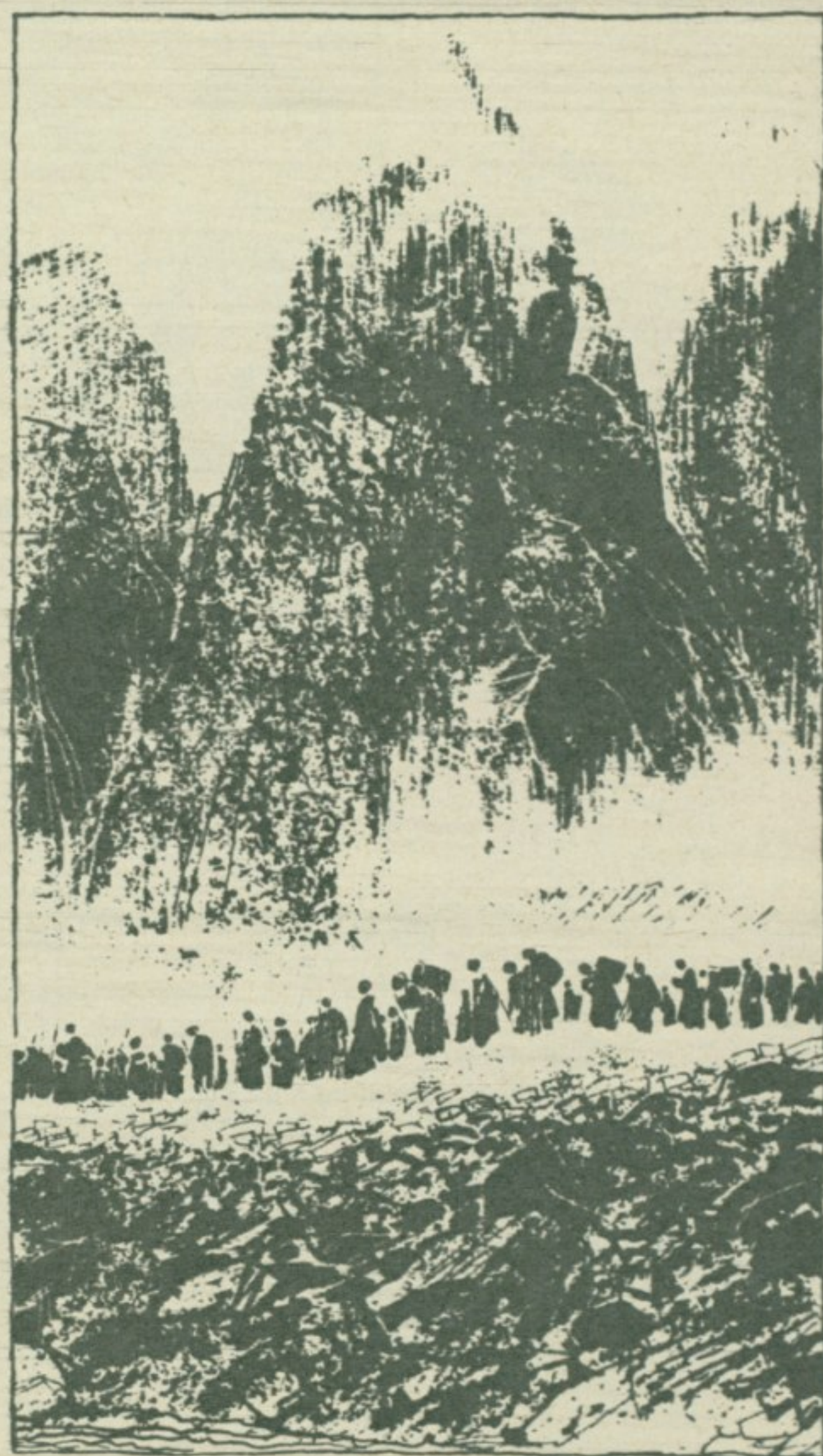
ЦИВИЛИЗАЦИЈА
ИНКА
ЦВЕТАЈА ЈЕ ДО 1531.
ТЕ ГОДИНЕ ИСКРЦАЈА
СЕ У ПЕРЧУ МАЈА
АЛИ РАТОБОРНА
ШПАЊОЛСКА ВОЈСКА,
ОПРЕМЉЕНА КОЊИ-
МА КОЈИ Нису
БИЛИ ПОЗНАТИ
ДОМОРОЦИМА
АМЕРИКЕ
ШПАЊЦИ СУ ОДМАХ
ПОЧЕЛИ
С ОСВАЈАЊЕМ, ПО-
КОЉЕМ И
УНИШТАВАЊЕМ...

...НА ЧЕШУ САОКРУТНИМ ВЕЛИКИМ КОН-
КВИСТАДОРОМ ФРАНЦИСКОМ ПИЗАРОМ.

ПОРАЖЕНЕ ИНКЕ СКОЉИЛИЈЕ
СУ СЕ У НЕПРИСТУПАЧНЕ ПЈА-
НИНСКЕ КЉАНЦЕ.

ГОВОРИ ГДЕ ЈЕ ПОБЕ-
ГАО ТВОЈ КРАЈ? НЕКЕШ?
ЕРНАНДО, ОДРЕШИ МУ ЈЕЗИК!

ПОДИГЛИ СУ ДИВНЕ ГРА-
ДОВЕ... НАПРАВИЛИ МОСТО-
ВЕ... А Нису НАПИСАЛИ
НИ ЈЕДНУ ЈЕДИНУ РЕЧ!
КАКО ДА ОТКРИЈЕМО ЊИХО-
ВЕ ОБИЧАЈЕ И ТАЈНА НАСЕЉА?

ИМАМО
ЗАРОБЉЕ-
НИКЕ, ГОС-
ПОДИНЕ.

ТАКО СУ ШПАНЦИ ПОЧЕЛИ С ТРАГАЊИМА ОРГАНИЗУЈУЋИ ПОХОДЕ КРОЗ МРАЧНЕ КЉАНЦЕ...

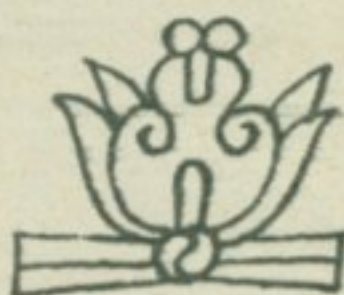
... И ПРЕКО СНЕЖНИХ ВРХОВА ТУЧЕНИХ ВЕТРОМ...

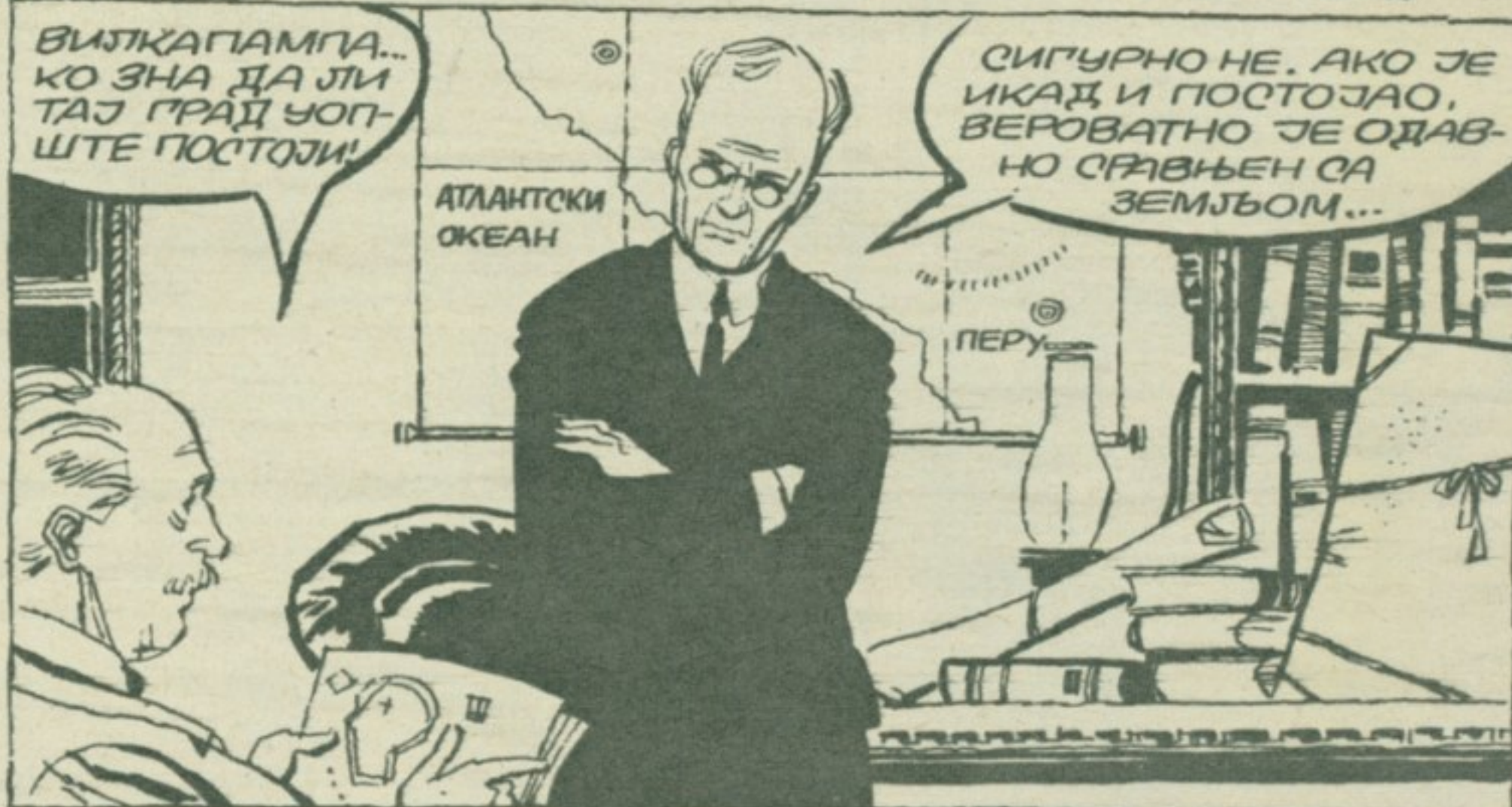
ПРЕЛАЗЕЊИ ВИСЕЌЕ МОСТОВЕ ИЗНАД ВРТОГЛАВИХ АМБИСА.

ТРАГАЊЕ ЈЕ ТРАЈАЛО ДЕЦЕ-НИЈАМА. ВИТКОС ЈЕ ПРОНАЂЕН АЛИ У ЊЕМУ НИ-ЈЕ БИЛО БЛАГА. НАСТАВИЛО СЕ С ТРАЖЕЊЕМ ВИТКАПАМПЕ. СМРТ ПОСЛЕД-ЊЕГ КРАЉА ИНКА 1572. ПО-КОПАЈА ЈЕ И ЗАДЊУ НАДУ ДА ТАЈНИ ГРАД ИКАДА БУДЕ ОТКРИВЕН.

ТАЈНА ИЗГУБЉЕНОГ ГРАДА НАСТАВИЛА ЈЕ, МЕЂУ-ТИМ, ДА МУЧИ АРХЕОЛОГЕ И ИСТРАЖИВАЧЕ...

Јула 1911. АМЕРИЧКИ ИСТРАЖИВАЧ ХАЈРЕМ БИНГЕМ ПОНОВО СЕ УПУТИО У ВРЈЕТНЕ ПЈАНИНЕ ПЕРУА...

КАО ДА ТРАЖИМО ИГЛУ У ПЈАСТУ СЕНА... У СВАКОМ СЛУЧАЈУ, БИНГЕМЕ, ПОГЛЕД ОДАВДЕ ЈЕ ПРЕКРАСАН!

ОВДЕ БИСМО МОГЛИ ДА СЕ УТОГОРИМО.

ДА, НАРЕДНИЧЕ?

ЗНАМ, АЛИ ВИШЕ ВО-ЛИМ ОВАЈ ЧИСТ ПЕСАК ОД ОНОГА ШТО НАС ЧЕ-КА У КРЧМИ.

МАЛО КАСНИЈЕ...

КО ЈИ ТО
ТАКО ВИЧЕ?

НАРЕДНИК
ГАРАСКО РАЗ-
ГОВАРА С НЕ-
КИМ ЧУДНИМ
ТИПОМ...

КЛАДИМ СЕ
ДА ЈЕ
ТО ВЛАСНИК
КРЧМЕ.

ХММ...ИДЕМ
ДА ПОРАЗГО-
ВАРАМ С ЊИМ.

ЗДРАВО,
ПРИЈА-
ТЕЉУ!

ЗОВЕМ СЕ
АРТЕАГА. ЈА
ЈЕСАМ ВАШ
ПРИЈАТЕЉ
АЛИ ВИ НИСТЕ
МОЈ. СВИ
УГЛЕДНИ
СТРАНЦИ...

...ОДСЕДАЈУ У
МОЈОЈ КАФАНИ.
ВИ НИСТЕ ДОШЛИ,
КАКО МОЖЕТЕ
ДА КАЖЕТЕ КА-
КО СТЕ МИ
ПРИЈАТЕЉ?

ЈА ПРОУЧАВАМ
ИСКОПИНЕ И ЗБОГ
ТОГА МОРАМ УВЕК
ДА БУДЕМ
НАПОЉУ,
РАЗУМЕТЕ?

ПА... АКО
ВИ ТАКО
КАЖЕТЕ...

ОНДА СМО
ПРИЈАТЕЉИ,
ЗАР НЕ?

САДА ДА И РЕКИ
ЋУ ВАМ ДА ОВ-
ДЕ ИМА ВЕОМА
ЈЕПИХ СТА-
РИНА,
СЕЊОР.

А ГДЕ?

ТАМО ГОРЕ!
НА ПЛАНИНАМА
УЧАИНА
ПИКУ И МАКУ
ПИКУ!

БУДИТЕ
ОВДЕ
УЈУТРО,
АРТЕАГА.

АДИОС,
СЕЊОР.

УВЕЧЕ...

ВЛАСНИК КРЧМЕ АРТЕАГА МИ ЈЕ
РЕКАО ДА НА ОНИМ ПЛАНИНАМА
ГОРЕ ИМА ОСТАТАКА СТАРИХ НАСЕ-
ЉА. СУТРА ИДЕМ ДА ИХ ОБИЂЕМ.

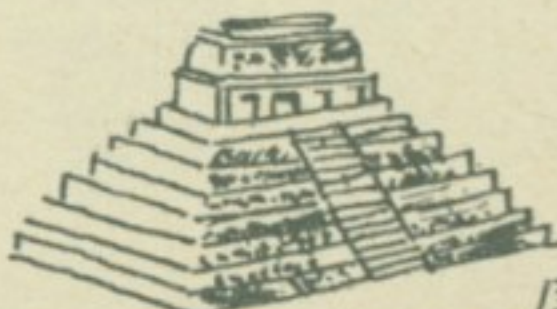
ИДЕТЕ
ГОРЕ?

ЗАШТО
ДА НЕ?

БОЉЕ
ДА О ТО-
МЕ ПОРАЗ-
ГОВАРА-
МО СУТРА.

ЛЕКАР
ЕКСПЕДИЦИЈЕ
ДР. ФУТ
И БИОЛОГ
ДР. ЕРВИНГ
НИСУ
ИМАЛИ
НАМЕРУ
ДА СЕ ВЕРУ
ПО
ПЛАНИНА-
МА...

ТАКО СУ ЊИХ ТРОЈИЦА ПОШЛИ...

...А ЗАТИМ УЗБРДО ПРЕМА ПЛАНИНОКИМ
ВРХОВИМА. КИША ЈЕ ПРЕСТАЈА ДА ПАДА.

НАЈЗАД СУ СТИГЛИ НА ЈЕДНУ
ВИСОРАВАН.

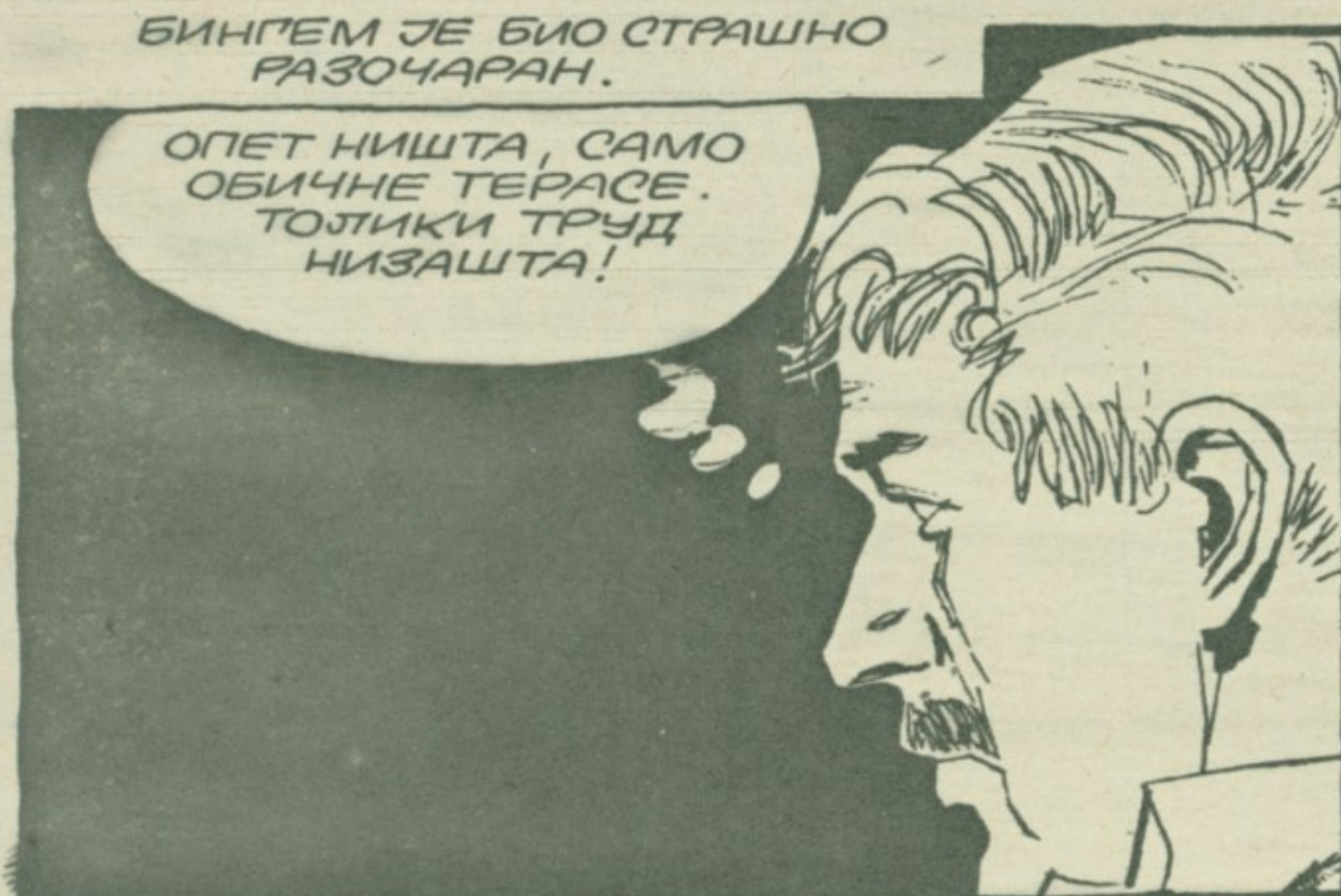
ИНДИОСИ СУ ЛЕПО ДОЧЕКАЛИ СВОГ ПРИЈАТЕЉА АРТЕАГУ
И ЊЕГОВЕ ДРУГОВЕ И ДАТИ ИМ ДА ЈЕДУ И ПИЈУ...

ЗАТИМ... ЕВО
ОНИХ СТА-
РИХ РУШЕВИНА!
ЗАР НИСУ ЈЕПЕ,
СЕЊОР?

БИНГЕМ ЈЕ БИО СТРАШНО
РАЗОЧАРАН.

ЈЕПЕ СУ, ПРИЈА-
ТЕЉУ, АЛИ ЈЕ
ОВАЈ ДИВНИ ВИ-
ДИК МНОГО
ЈЕПШИ!

ОВАЈ ДЕЧАК КАЖЕ
ДА СЕ СА ВРХА МАКУ
ПИКУ, ТАМО ГОРЕ,
ВИДЕ ДРУГЕ
РУШЕВИНЕ...

ЈЕЛ?

ЈА САМ ИХ
ВИДЕО, СЕЊОР.
ТО ЈЕ ИСТО
СТАРО КАМЕ-
ЊЕ КАО И ОВО.
ЗАР ВАМ
НИЈЕ
ХЛАДНО?

У ПРАВУ СТЕ,
ПРИЈАТЕЉУ...
АЛИ, КУД САМ
СЕ ПЕЊАО
30 ПУТА,
МОГУ И 31.
ПУТ!

ПОКУШАЈМО ЈОШ
ЈЕДНОМ. ХОЋЕТЕ ЈИ
И ВИ, НАРЕДНИЧЕ?

ЈА, СЕЊОР,
ЗАИСТА...
НА СЛУЖБИ,
СЕЊОР!

ТАКО СУ БИНГЕМ И НАРЕДНИК
ПАРАСКО ПОШЛИ С МАЛИМ ИНДИ-
ОСОМ ПРЕМА ВЕТРОВИТОМ
ВРХУ МАКУ ПИКУ...

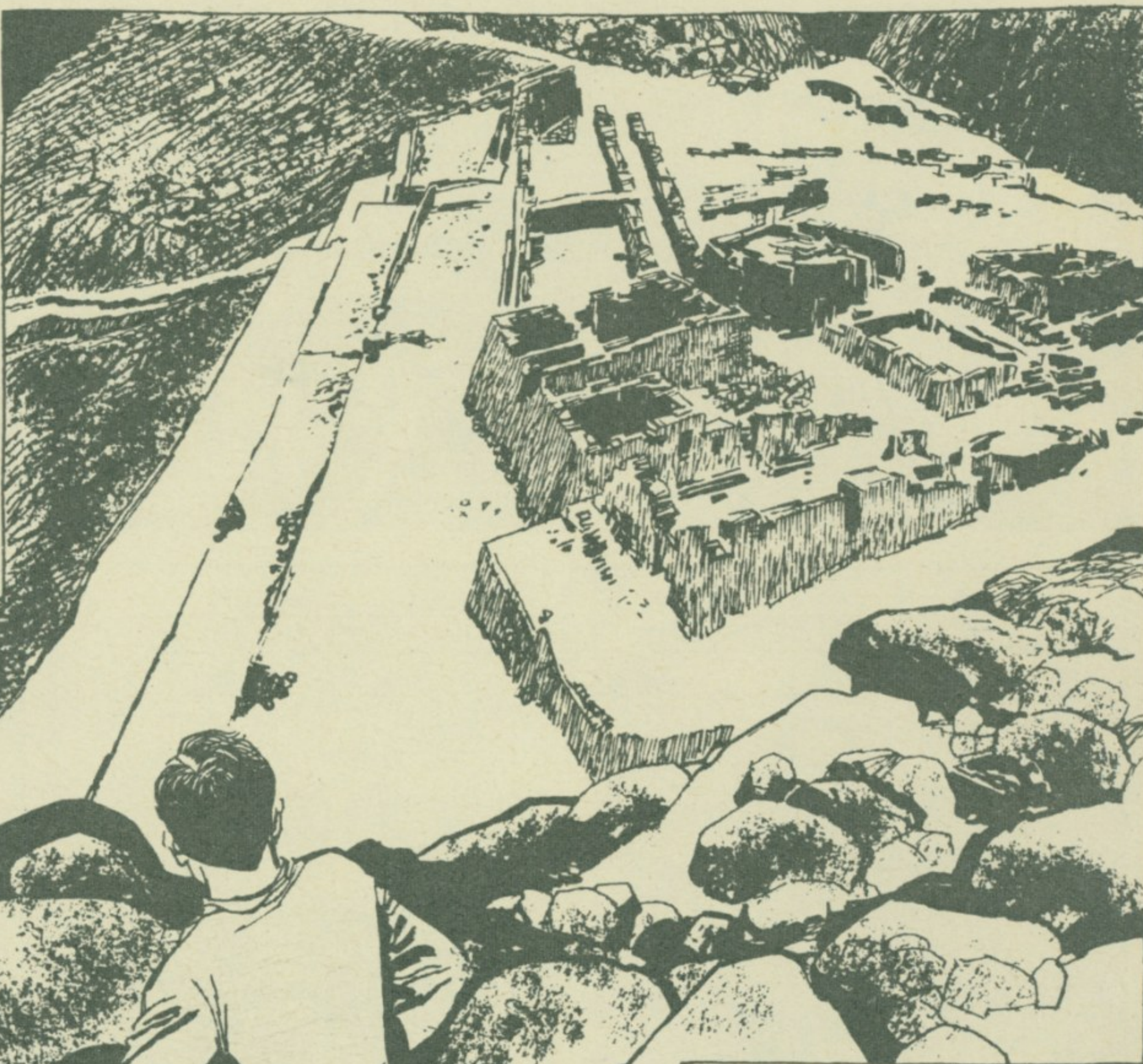

ЕНО РУШЕ-
ВИНА! ПОГЛЕ-
ДАЈТЕ ИХ,
СЕЊОР!

...УХХ...
ЕВО МЕ,
ЕВО... ДА
ПОГЛЕДА-
МО И
ТО...

...ИТЕ РУШЕВ...
**ГОСПОДЕ
БОЖЕ!**

ВИЈКАПАМПА!

ПРЕД ЗАПРЕ-
ПАШЊЕНИМ БИН-
ГЕМОВИМ
ОЧИМА ЛЕЖАО
ЈЕ У СВОЈ
СВОЈОЈ МОЈНОЈ
ТАЈАНСТВЕНОЈ
ЛЕПОТИ,
ИЗГУБЉЕНИ
ГРАД
ИНКА!

БИНГЕМ ЈЕ СТУПИО У ГРАД СВОЈИХ
СНОВА ДОК МУ ЈЕ СРЦЕ СНАЖНО ТУКЛО...

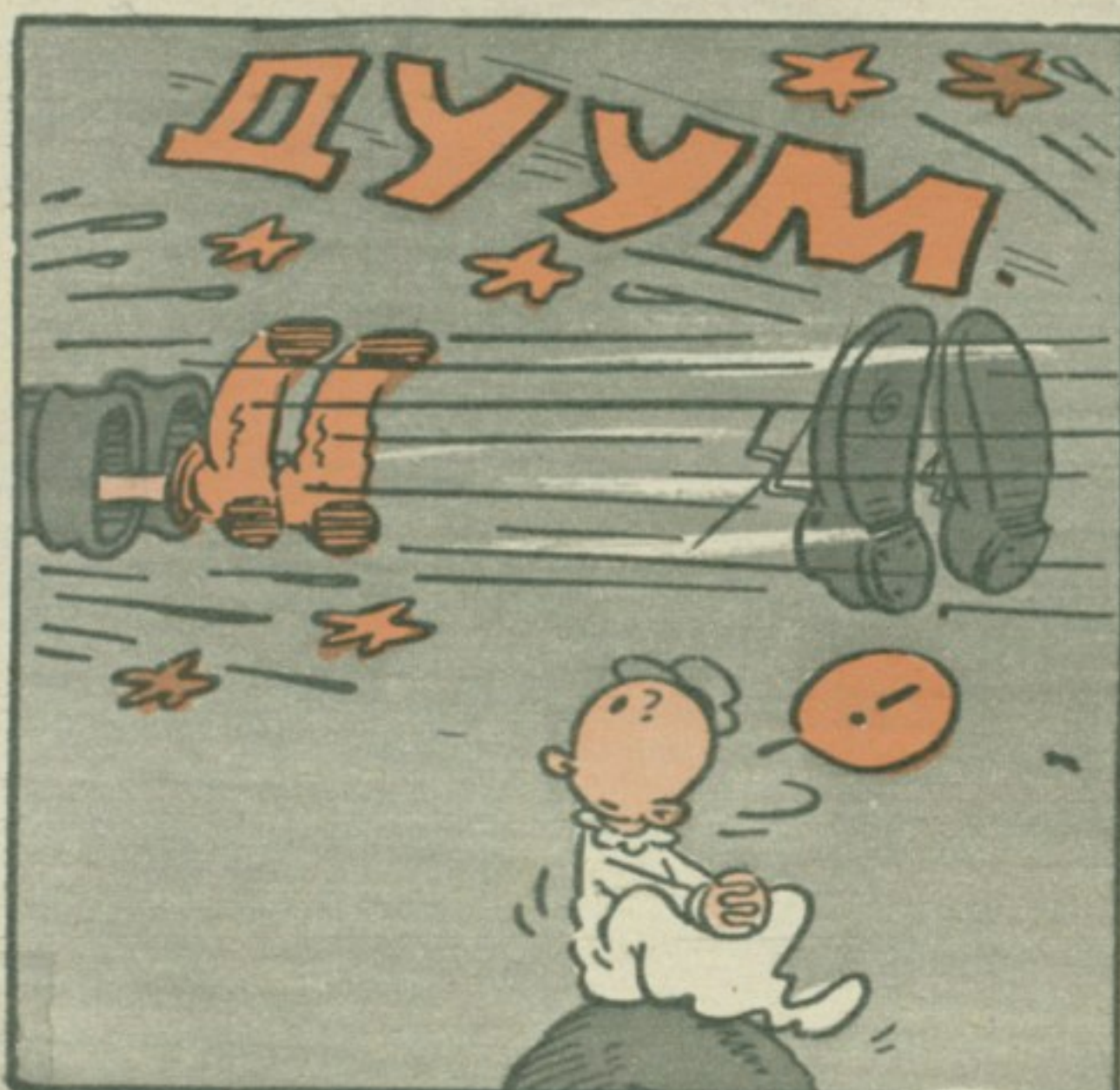

ТАКО ЈЕ ГРАД, УЗАЈУД
ТРАЖЕН ВЕКОВИМА
СЛУЧАЈНО ПРОНАЂЕН НА
ЈЕДНОЈ НЕПРИСТУПАЧ-
НОЈ ПЛАНИНИ. ПОСЛЕД-
ЊА ТАЈНА ИНКА БИЛА
ЈЕ ОТКРИВЕНА.

КРАЈ

НУЛА Х * * * * * ЗАРОБЉЕНИЦИ МОЗГОВА

МЕЂУ ЛУДИМА ОА ЗЕМЉЕ ЗАВЛАДАЛО ЈЕ ОЧАЈАЊЕ...

МАМА...
'ОКУ
МАМИ!

ОВО ЈЕ КАО
НОКНА МОРА!
МОРА ДА ПОСТО-
ЈИ НЕКИ
ИЗЛАЗ...

МОЖДА
ЗАИСТА ПОСТО-
ЈИ, ПОЛЕ!
СЕКАШ СЕ КАД
САМ
СКОЧИО НА
ОНОГ...?

ДА!
ИЗГЛЕДАЛО
ЈЕ КАО ДА СИ
НАЛЕТЕО НА
КАМЕНИ
ЗИД!

ТАЧНО!
АЛИ ТРЕНУТАК
ПРЕ НО ШТО МЕ ЈЕ
ОДБАЦИО УЧИНИЛО
МИ СЕ ДА САМ
НА ГРЛУ
НАПИПАО
НЕШТО КАО
ВРАТАНЦА...

МИСЛИМ
ДА ТА КАО ГРА-
НИТ ЧВРСТА СПО-
ЉАШНОСТ МОЖЕ
ДА БУДЕ САМО
ЗАШТИТНИ
ОКЛОП?

ТАЧНО
ТО!

ТО НА
ГРЛУ БИ МУ
ОНДА БИЛА
СЛАБА
ТАЧКА!
МОРАЊЕМО
ДА СЕ
УВЕРИМО...

САТ КАНИЈЕ,
КАД ЈЕ НАИШАО
ОТРАЖАР...

НЕ МОГУ
ВИШЕ ДА ИЗДР-
ЖИМ! ПУСТИ МЕ
ОДАВДЕ! ПУС-
ТИ МЕ!

УМУК-
НИ... ИЛИ
КУ ТЕ
УБИТИ!

ПРЕСТА-
НИТЕ!

СТАРИ ТРИК... АЛИ ЈЕ УПАЛИО!

УШАО ЈЕ!
САД, ГРЕГ!
ЗГРАБИ
ГА!

ПОЛЕ, БИО
САМ У ПРАВУ!
ОН ЗАИСТА ИМА
ВРАТАНЦА НА
ГРЛУ!

ОТВО-
РИ ИХ!
СИЛОМ...
ДО
КРАЈА!

ЗАЧУЛО СЕ КРЦКАЊЕ...

ХАРРР-ДААРКА!

ПО...
ПОГЛЕ-
ДАЈ!

У ИДУЋЕМ БРОЈУ: САМО МОЗАК!

Pionir

ИНДУСТРИЈА
ЧОКОЛАДЕ И БОМБОНА
СУБОТИЦА

ВАС НАГРАЂУЈЕ!

Изрежи ову адресу, залепи на коверат са кесицама од бомбона и пошаљи „Пиониру“.

NEGRO

ЈЕ ОДЖАЧАР
ЧРЛА

NETO
100
G

Pionir • SUBOTICA

ДОНОСИМ ВАМ СРЕЋУ!

ПОНИ ЕКСПРЕС има 1,8 КС, максимална му је брзина 40 км на час. Троши 1,5 лит. на 100 км. За Пони експрес није потребна возачка дозвола.

СКУПИ И ПОШАЉИ КЕСИЦЕ
ОД БОМБОНА »ПИОНИР« ДА
УЧЕСТВУЈЕШ У ИЗВЛАЧЕЊУ

10 ПОНИ - ЕКСПРЕСА!

ПРАВИЛА ИГРЕ

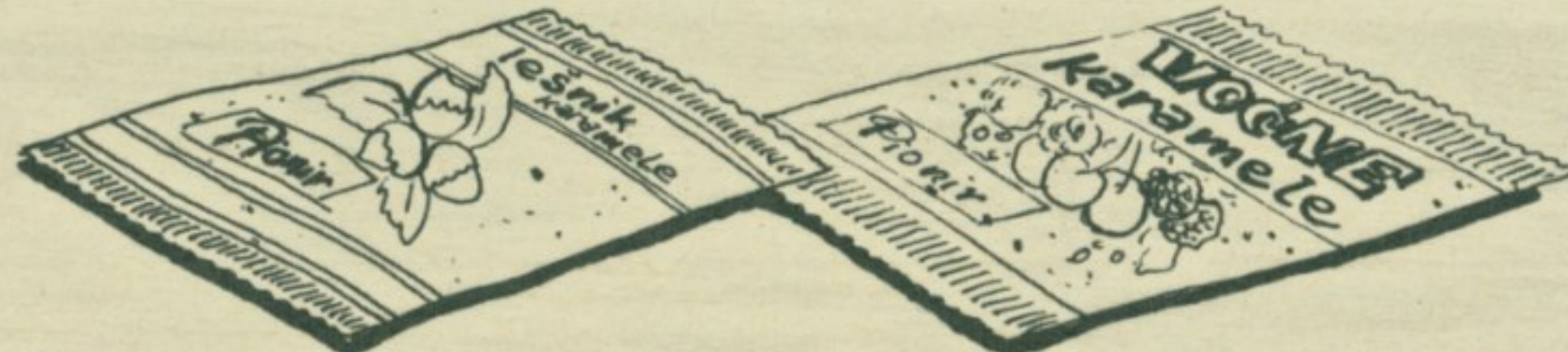
КУПИ И ПОЈЕДИ:

- 10 кесица „НЕГРО“ бомбона од 100 грама
- 10 кесица „ЛЕШНИК“ карамела од 100 грама
- 5 кесица „ВОЂНА“ карамела од 100 грама

Или:

50 кесица других, било којих бомбона фабрике „ПИОНИР“ од 100 грама.

И теби и онима које будеш послужио нека буде пријатно — јер су бомбоне „ПИОНИР“ заиста укусне.

2. Кесице (празне, пошто сте бомбоне појели) стави у коверат, а пошаљи „ПИОНИРУ“ СУБОТИЦА. На полеђини коверта читко испиши своје име, презиме, место становања, улицу и број.

3. За послане кесице добићеш од „ПИОНИРА“ потврду с редним бројем. Добитници на града извлаче се жребом и то овим редом: 900 поклон-пакета „Пониер“, 20 електричних возова (дечјих), 30 транзистора, 10 фото-апарата, 30 мини бицикла и 10 пони експреса.

4. Награде се додељују свака три месеца па према томе и ти можеш свака три месеца да учествујеш у наградној игри ако за свако извлачење пошаљеш потребан број кесица.

ИЗВЛАЧЕЊЕ ЋЕ СЕ ОБАВИТИ:

30. октобра 1970.

29. јануара 1971.

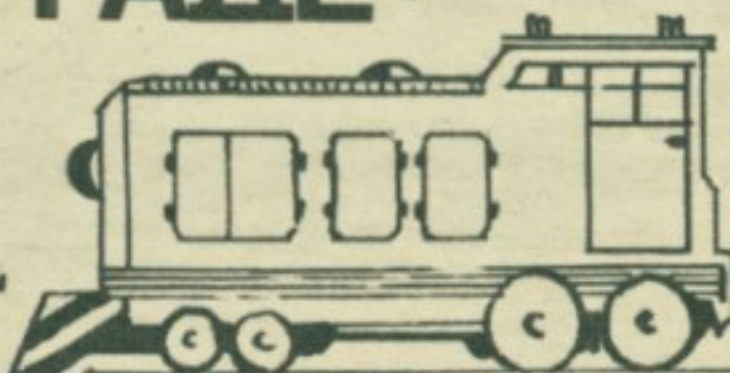
15. маја 1971

Имена добитника биће после сваког извлачења објављена у „Политикином Забавнику“ а награде испоручене добитницима 15 дана по извлачењу.

ОСТАЛЕ НАГРАДЕ:

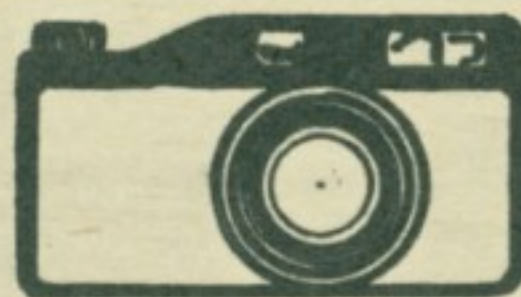
900
ПОКЛОН-
ПАКЕТА
„ПИОНИР“

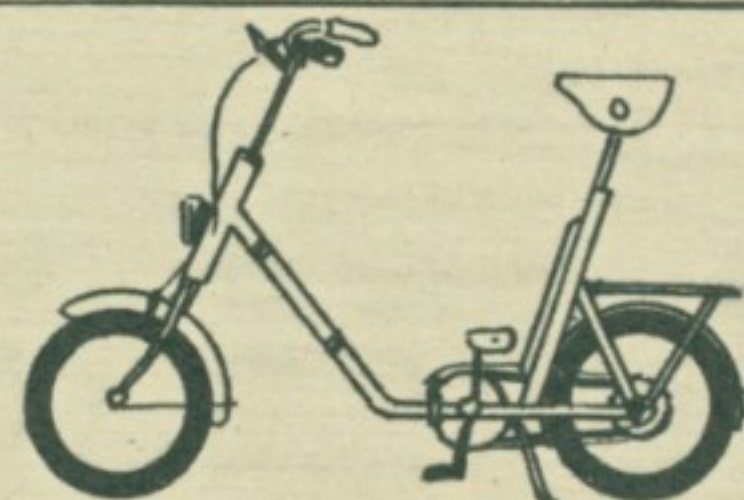
20 ЕЛЕКТРИЧНИХ ВОЗОВА (ДЕЧЈИХ)

30
ТРАНЗИСТОРА

10
ФОТО-
АПАРАТА

30
МИНИ
БИЦИКЛА

Dan
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

У ИДУЋЕМ БРОЈУ: САБОТАЖА!

ВЕЛИКИ СТРАХ

ГРОБЉАНСКИ ЛОПОВИ

Хонорар: 60 н. дин.

Одмах после рата запослио сам се у Бачкој Паланци. Сваке ноћи враћао сам се касно кући с посла и пролазио поред једног старог швапског гробља. Једном, око поноћи, срео сам на улазу у гробље групу људи. Уперили су батерије у мене.

— Стој! — чула се наредба. Послушао сам. Пришао ми је човек, висок и мршав, и казао да пођем за њима. Ишли смо дуго између споменика док су људи у тамним оделима тражили неког или нешто. Зауставили су се поред једне гробнице прекривене бетонском пло-

чом исписаном неразумљивим словима. Када су почели да скидају плочу са гробнице, најезио сам се и пребледео.

— Улази! — наредио ми је један, по изгледу „шеф“. — Отвори онај сандук са стакленим поклопцем.

Када сам отворио ковчег, видео сам мртваца с прстеном на рукама, златним зубима и неколико медаља на врату. Не волим да се сећам шта сам морао да урадим. Кад сам извршио шта су наредили помислио сам да ће ме оставити у гробници затвореног заувек. Али, извукли су ме напоље и неко је рекао:

— Губи се! — Нестали су у ноћи. Сам сам се себи чудно како сам остао жив од претрпљеног страха.

Нисам овај случај пријавио властима јер лоповима нисам видео лица, од светла које су ми уперили у лице, а и жена ме је одвраћала бојећи се да не натоварим још већу невољу себи на врат. Касније се прочуло да су ухватили неке гробљанске лопове, али да ли су то били они који су мене уплашили — не знам. О овоме досад никоме изван своје куће нисам причао.

Вељко Гајић, шофер
Саве Ковачевића 32
Нова Пазова

КОМАНДИР ЈЕ ДОЗВОЛИО ВОЈНИКУ ДА ИСПАЛИ ЈЕДАН МЕТАК ПО УСЛОВУ ДА АКО ПРОМАШИ САМ ПЛАТИ АРТИЉЕРИЈСКО ЗРНО

МОЈА МАЛА МАРИЈА

Хонорар: 60 н. дин.

Године 1933. остала сам удовица са двоје мале деце. Било ми је тешко: морала сам много да радим да бих прехранила своју децу. После три године задесила ме је опет страшна несрећа. Син ми је несрећним случајем погинуо. Осећала сам се страшно. Једино ме је помисао на кћерку Марију одржавала у животу. Чувала сам је као очи у глави.

Сваког дана ујутру одлазила сам на посао, а враћала се тек увече кући. За то време Марија је остајала код куће. Доводила је своје другарице да не би била сама и да јој време брже прође. Једно вече кад сам стигла пред кућу нисам чула уобичајену галаму. Прва мисао ми је била да нема никога, али откуд сада светлост? Питала сам се шта ли раде? Отворио врата и стадох као уколпана. На средини собе биле су постављене столице, а

преко њих бели покривач. На столицама је лежала Марија, непомицна, склопљених руку и очију. Код њеног узглавља са сваке стране гореле су свеће. Око ње стајале су девојчице склопљених руку. „Мртва“, помислих. Пала сам и изгубила свест. Девојчице су се брзо скупиле око мене и почеле плакати јер су сад оне помислиле да сам ја мртва.

Када сам после неколико минута отворила очи, над собом сам угледала уплакано лице Марије.

Тада сам схватила све. Била је то њихова „шала“ коју су ми већ дуго спремале и која ме замало није уништила.

Драгица Штор, домаћица
село Филиповач бр. 50
Липик

ПРОКЛЕТИ АВИОН

Хонорар: 60 н. дин.

Стар сам, зашао сам већ у осму деценију живота, али никад нећу заборавити један дан 1914. године у Крагујевцу.

Данима се у ране јутарње часове појављивао један непријатељски авион који је надлетао Крагујевац и бомбардовао железничку станицу, ондашњи Војно-технички завод и друге зграде.

Тада сам био ученик треће године Војно-индустријске школе при поменутом Заводу. Тога октобарског дана на дат знак узбуне у паничном страху смо потрчали према склоништу, али многи, а међу њима и ја, нису стигли ни на пола пута до склоништа, а авион је већ надлетао над Заводом и бомбардовао га.

Страшна експлозија, ломљаво стакло, језиво запомагање рањених радника. Ужасно сам се уплашио гледајући где бих се могао склонити. У том размишљању чуо сам звук бомбе изнад своје главе. Потрчао сам још неколико корака и срушио се на земљу крај зида једног великог магацина који се једним делом већ рушио. Загњурио сам главу у земљу. Нисам видео ништа око себе. Авион се удаљио. Остао сам жив!

Ми тада у Крагујевцу нисмо имали одбрану из ваздуха већ само са земље из артиљеријских оруђа. Међу тим, пуних 15 дана томе проклетом авиону артиљерија нису могли ништа.

Једног дана редов Циганин, који је у батерији био

додавалац муниције, замолио је командира батерије да му дозволи да и он покуша срећу. Само једном грапатом! Командир му није допустио. Али, како је војник био упоран, командир је најзад попустио и одобрио му је да испали један метак под условом да ако промаши плати артиљеријско зрно.

На ово је војник пристао. Напунио је оруђе, нанишао, опалио и погодио авион посред мотора! Авион се запалио и срушио наред улице, преко пута Саборне цркве. За тај свој подвиг војник је од редова произведен у чин наредника.

Димитрије Стојановић,
пензионер
Прешернова 2
Крагујевац

ПЕСНИК И СИРЕНА

Хонорар: 60 н. дин.

Моја девојка Рајка Латинчић зна да плива док сам ја трубадур, не смем ни у воду да уђем, сем у каду. Уз допуштење родитеља кренули смо заједно у Дубровник. Увече смо стигли код родбине и уморни одмах заспали.

Сутрадан смо се загрљени упутили ка обали на којој је било усидрено пар рибарских бродова. Ми мушкарци смо велики пауни. И, ето, тако покушах да изигравам капетана брода. Полео сам се на палубу једног рибарског брода. Са палубе сам се окренуо ка њој и довикнуо: „Рајка се нови Шекспир који ће ти посветити љубавне стихове:

— Најдража љубави моја, Попићу пола овога мора...

У једном тренутку осетих да летим са брода и падам у море онако у одећу. Почео сам да тонем. Видео сам мале и велике рибе како беже од мене. Осетих да ми се мути у глави и да губим свест.

Када сам се освестио, Рајка је била крај мене, а ја у кревету. Родбина код које смо одсели имала је лица као од воска. Рајка, моја сирена, седела је на кревету и благо ми миловала косу. Топломер ми је био под мишком.

Радослав Михаиловић,
ученик друге године
Грађевинске средње
школе
Приморска 19а
Београд

ХТЕО САМ ДА СТИГНЕМ ПРВИ

Хонорар: 30 н. дин.

Рано изјутра договорили смо се да код једне бабе на Звездари украдемо кокошку. Зека је ваздушном пушком гађао кокошку, погодио је у главу али је није убио. Ми смо то и очекивали, па смо је брзо зграбили и побегли.

Кокошку смо пекли на необичан начин: уваљали смо је у блато и ставили у жар. Сели смо поред ватрице и

почели да расправљамо ко ће који део да узме. Видра нас гледа. Видра је Папков пас. Морам признати да није расан, али га сви волимо јер нас није оставио ни у једној акцији.

Скинули смо са кокошке блато и перје и жуту као лимун оставили је да се хлади. Бацили смо „круна“ — „писмо“ да бисмо одлучили ко ће од нас четворице добити батаке. Али кад хтедосмо да поделимо ко-

кошку, нема ни ње ни Видре!

Дуго смо разочарани седели, размишљали, а нико ништа паметно да каже. Пошли смо зато на купање. До Дунава је требало само обихћи „Термоелектро“ и отпаде

ПОСЛЕДЊОМ СНАГОМ
ПРУЖИХ РУКУ ПРЕМА
САЈЛИ И ГРЧЕВИТО ЈЕ
СТЕГОХ.

ГДЕ ЈЕ ЛОПТА?

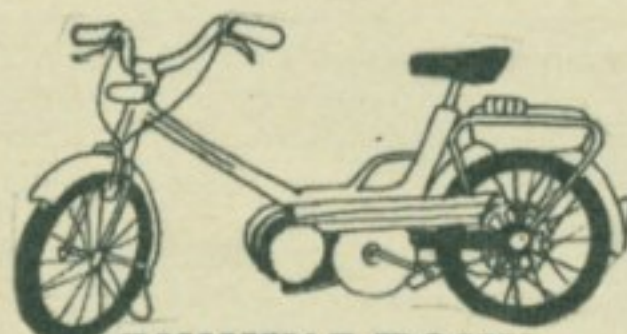
ФУДБАЛСКИ НАГРАДНИ КВИЗ

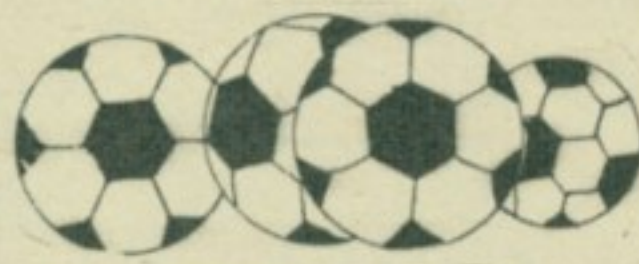
У СПЛИТУ. — „Партизан“ је више пута постигао врло добре резултате у Сплиту, „Хајдук“ није успевао увек да победи, као ни на овој утакмици која се завршила нерешено 1:1. Надовеза није издржао борбу са Пауновићем и Михајловићем и пада. Ту негде је лопта... Где? Лопту смо на овој слици избрисали.

Сад сте добили сва три задатка. Залепите три купона на дописницу, упишите одговоре на купоне, напишите своју тачну адресу и пошаљите у року од 7 дана „ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ“ — БЕОГРАД, П. факс 124.

МЕЂУ ЧИТАОЦИМА КОЈИ РЕШЕ СВА ТРИ ЗАДАТКА ИЗВУЋИ ЋЕ СЕ НА СРЕЋУ ДОБИТНИЦИ СЛЕДЕЋИХ НАГРАДА:

БИЦИКЛ ПОНИ
ЕКСПРЕС

10 ФУДБАЛСКИХ
ЛОПТИ

10 ФУДБАЛСКИХ
ДРЕСОВА

**3 ЛОПТА ЈЕ У
ПРАВОУГАОНИКУ
БРОЈ.....**

на којима смо често позајмљивали шта нам треба.

Скакали смо са шлепова усидрених на домак обале. Наше надметање прекину продоран звук сирене брода који је пловио уз Дунав. Један дугачак и један кратак писак значили су да ће брод пристати. Вукао је два пара шлепова. Опкладисмо се ко ће први стићи до њих и одмах поскакасмо у воду и запливасмо. Желео сам да стигнем први. Потопих главу у воду и запливах брже и боље него икад. Када сам мислио да сам два-три метра од бока шлепа, налазио сам се два метра али испред прамца два шлепа. Покушао сам да измакнем пропасти. Копрцао сам се и грчио али све је било узалуд. Снажна струја вукла ме је. Покушао сам да дохватим сајлу која је спајала брод са једним шлепом. То није било могуће јер се налазила метар и по изнад воде. Вода је пенушала и прскала свуда око

мене. То су били најстрашнији тренуци у мом животу. Малаксао сам. Очи су ме пекле. Крај је био ту. Већ сам хтео да се предам судбини кад још једном кроз водену завесу погледах у сајлу. Учинило ми се да је сасвим близу. Нисам веровао али ипак задњим дашком снаге пружих руку према њој. Осетих њена испреплетана влакна и грчевито их стегох.

Да сам повучен струјом отишао испод шлепова, сигурно не бих изронио на другој страни. Трбало би дуго ронити а ја ионако већ нисам имао ваздуха.

Још ми није било јасно како сам дохватио сајлу. Објаснили су ми да је брод почео да маневрише да би усидрио шлепове. Стао је и сајла се олабавила.

Доброслав Радоњић, ученик
МТШ „Петар Драпшин“
Влашичка 2
Карабурма, Београд

ПРЕСКОЧИО САМ ДИМЊАК

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

Изгледа да је неко пре
нас, вероватно грешком
бомбардовао наш циљ

З а обично бомбардовање инструкције су нам давале свега десетак минута... Пред овај задатак трајале су пуних десет дана. Најпре су у Либијској пустињи наши инжењерци направили „дупликат“ Плоештија који је до ситница био веран „оригиналу“ у Румунији, са свим рафинеријама нафте тако потребне у ове ратне дане. Знало се и то да Немци одлично бране Плоешти. Зато смо упорно вежбали, свакога дана по неколико часова. Нашим „либераторима“ изводили смо бомбардовања из бришућег лета што је за нас било свим ново. У прво време било је веома непријатно летети готово изнад саме земље — на два три метра висине, са великим четворомоторним машинама. После смо се навикли.

На малом моделу Плоештија памтили смо изглед сваког објекта. Приказивали су нам филмове са снимцима извора нафте као и целог пута од наше базе у Либији до постројења у Плоештију... Толико пута су нам пуштали те филмове да сам чак почео да сањам високе димњаке...

ПРАВАЦ — РУМУНИЈА!

Најзад смо полетели, првог августа 1943. у зору. Мој авион „Сед-Сак“ лако је напустио земљу. Небо се пренело од великих бомбардера... Читав сат смо се прикупљали док, најзад, свако није заузео своје место у огромној формацији. Узели смо курс преко Средоземног мора. Правац — Румунија!

Други пилот Карл Рут и ја практиковали смо систем за мене: ја сам пилотирао пола сата, па би онда он преузео команду, а ја се одмарао... И сад смо седели у пилотској кабини и одбројавали минуте. Карл је очекивао да преузме команду, а ја получасовни одмор. Сви су били на својим местима: бомбардер Џо, навигатор Теди, механичар „Поп“ Плезент, радиоста Ричат, тобџија Корбери, звани „Карбуратор“ и задњи митраљезац Вилзон... Сви смо имали исте мисли и надали се истом...

Кад сам бацио поглед уназад, спазио сам како се један „либератор“ одваја од формације и враћа у базу... вероватно због квара. Мој стари „Сед-Сак“ никада није био у бољој „форми“. На читавом путу за Румунију његови су мотори једнолично и равномерно брујали. Нисмо ни приметили како

смо се нашли над планинама Грчке. Летели смо тако ниско да смо крилима готово чешали крошње лиснатог дрвећа. У бришућем лету прешли смо и Бугарску.

Све је било тако мирно као да се рат одавно завршио. Уз пут нисмо видели ниједан непријатељски авион. Ни облачић дима противавионске артиљерије. Прилазили смо изворима нафте.

Нашу групу водио је пуковник звани „Убица“. Ја сам био вођа трећег одељења.

УЛАЗИМО У ПАКАО!

Сменио сам Карла. Сунце је нестало а облаци су почели да се скупљају. Спустили смо се тако ниско да су елисе готово косиле траву! Када смо се приближили рафинеријама, угледали смо како се пут неба дижу стубови црног дима из цистерни које су погодили наши претходници. Немачка противавионска одбрана осула је паљбу... Улазили смо у пакао.

Циљ нам је била електрична централа. Ако њу погодимо, избацићемо из строја читаву рафинерију. Као ознака, или како ми то кажемо — репер, требало је да нам послужи огроман димњак.

Вежбајући на „дуплику“ у пустињама Либије добро смо запамтили његово место у овом кршу димњака, кула и торњева... Важно је било само да га у првом налету спазимо и отпустимо бомбе. На други налет нико није ни помишљао.

Али, изгледа да је неко пре нас, вероватно грешком, бомбардовао наш циљ. Нама није преостајало ништа друго него да гађамо поново.

Резервоари су летели у ваздух тачно испод нас. Противавионске батерије употпуњавале су кркљанац. Летели смо толико ниско да смо имали утисак да нас противавионске батерије гађају — одозго!

Погледом смо тражили димњак, али њега нигде. Почео сам већ да бринем... Изгледало је да после свега нећемо ни погодити ту вражју централу, чак нећемо моћи ни да известимо јесу ли је други погодили. Нико од посаде није проговорио ниједне речи. Стари „Сед-Сак“, начичкан топовима, бљувао је ватру на све стране.

Најзад сам решио да се одлепим од циља: налет је био извршен, ми нисмо видели ни димњак, ни централу... Тог часа Џо је узвикнуо:

— Погледајте!

Кроз процеп у густој завеси дима он је опазио димњак и централу. Почео је да отпушта бомбе. Одједном за мало што нисам искочио из седишта... Инстинктивно сам повукао командну палицу према себи... Испред нас се уздизао највећи димњак који сам икада видео! Стари „Сед-Сак“ је задрхтао. У истом тренутку прескочили смо димњак!

Биће да смо га надлетели само за десетак сантиметара. Тада су нас Немци обасули противавионском ватром... Срећом, успели смо да се изгубимо на време. Друга два авиона, која су ишла за нама, упала су управо у ту паклену ватру. Не стали су у диму запаљених цистерни.

ДОБРА ЧВРСТА ЗЕМЉА

Ипак је ово био срећан дан: погодили смо циљ...

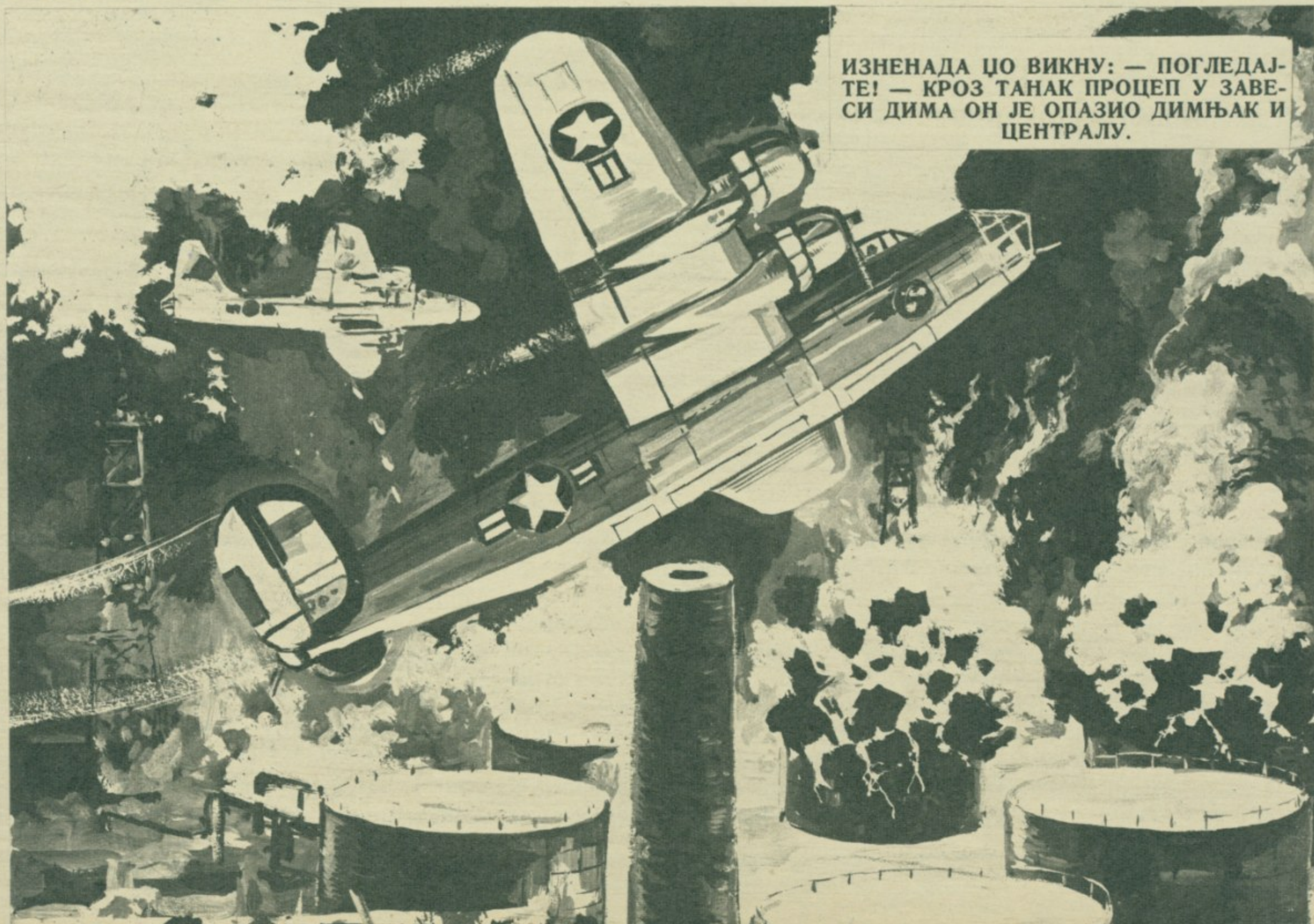
Од читаве формације остало нас је мало. Немачки ловци су кружили изнад нас али нису нападали, летели смо сувише ниско. Неколико „либератора“ било је толико оштећено да је пуковник Кејн одлучио да крене ка Турској. Ова нас одлука није нимало одушевљавала: они који слете у ову земљу

биће заробљени. А опет, ако се формација раздвоји, постаће плен непријатељских ловаца. Два авиона иза нас почела су да се олакшавају: избацивала су све што није било потребно, чак и прву помоћ.

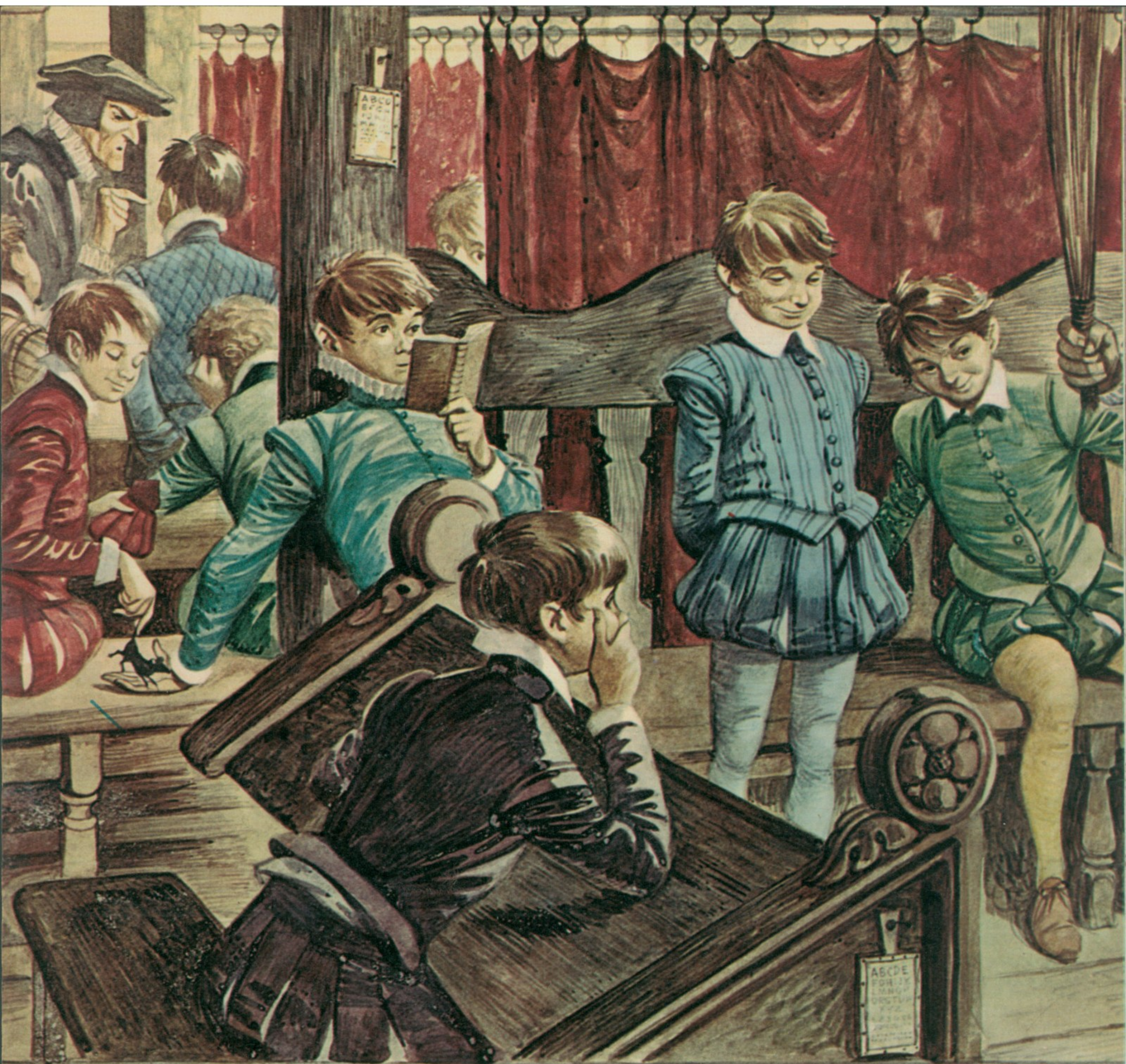
Кад смо надлетали један железнички чвор, изненадила нас је јака противавионска ватра. Разбеснели смо се: то значи опет се прилепити за земљу... Постаје сувише напорно. Смркавало се када смо избили на море. Један од оштећених авиона зауставио је и последњи мотор. Касније смо сазнали да се авион спустио на море у близини турске обале и да је посада успела да доплива до копна.

Слетео сам на Кипар. Овога пута био ми је милији од мог „рођеног“ узлетишта у Колумбусу. „Сед-Сак“ се спустио готово нечујно и зауставио се после неколико метара... Угасио сам моторе. Неколико дугих минута седели смо тако, Карл и ја, и мало је недостајало па да заплачемо од радости што смо се најзад дочепали чврсте земље. Енглези су нам дали грубе пољске кревете и танку ћебад... А ипак смо заспали као заклани.

Вилијем Бенкс,
капетан америчког
ваздухопловства

ИЗНЕНАДА ЏО ВИКНУ: — ПОГЛЕДАЈТЕ!
— КРОЗ ТАНАК ПРОЦЕП У ЗАВЕСИ
ДИМА ОН ЈЕ ОПАЗИО ДИМЊАК И
ЦЕНТРАЛУ.

ПОЧИЊЕ ШКОЛ

У Европи средњег века нису сва деца ишла у школу већ само синови богатијих родитеља. Али, они нису због тога били нарочито срећни: морали су много да раде, а школа није била баш пријатно место. Прва књига је и онда био буквар с азбуком и појединим речима. После буквара дете је добијало другу књигу за вежбу читања и писања. Дечаку од шест-седам година било је страшно досадно да безброј пута чита и преписује странице књиге. Сваки ђак морао је да носи у школу хартију, мастило, перо кутијицу с пепелом за упијање мастила и лењир. Са пуних седам година дечак је био спреман за основну школу. Ученици су пети долазили у школу у 6, а зими у 7 сати ујутру. Дан је почињао молитвом, а онда

су дечаци учили лекције. У 8 или 9 имали су одмор, а затим су часови трајали до 1 кад су ишли кући на ручак. У један сат опет су били у клупама где су учили до 5 по подне. Главни део школског времена дечаци су проводили учећи да читају, пишу и говоре латински. Учили су тако што се за учитељем гласно понављали лекцију док је не би научили напамет! Четврком и суботом имали су слободно поподне. Учитељи су били врло строги. Казна за непослушност или лењост били су ударци брезовим прућем или стајање све док дечак горко не зажали што је био немиран или лењ. Девојчице нису ишле у школу, а оне богатије имале су приватне учитеље.

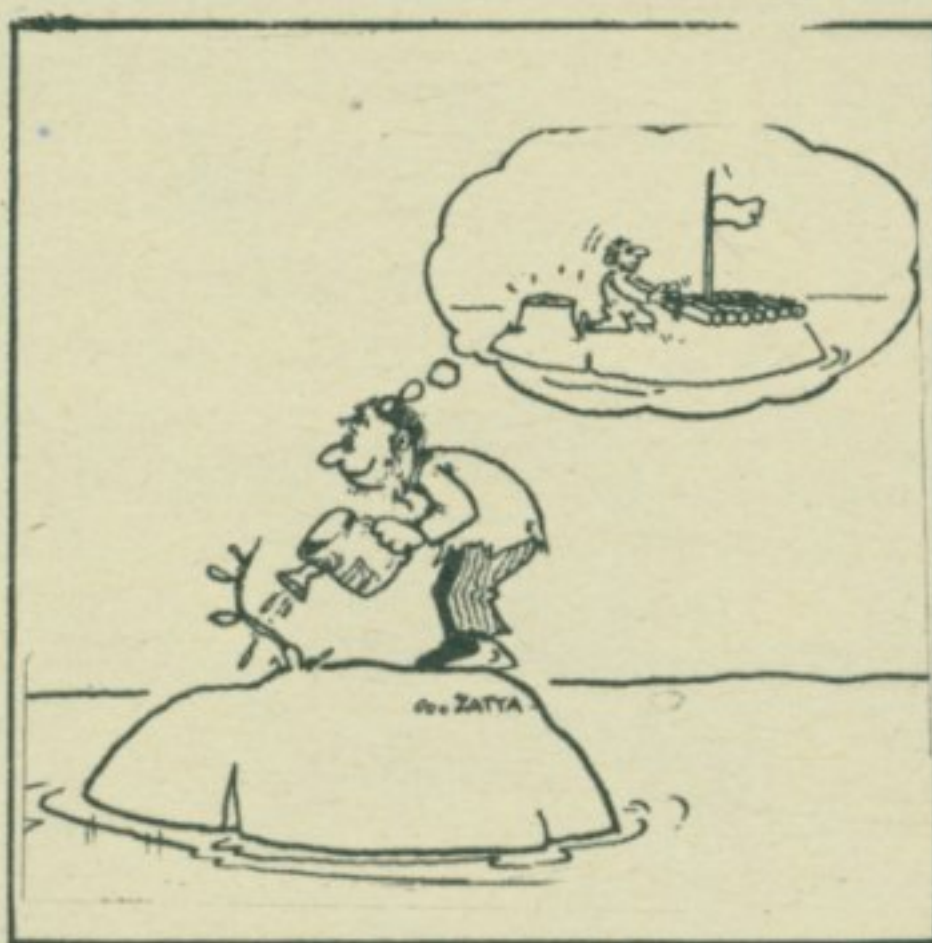

КРИВО ОГЛЕДАЛО

Мајка и њен син „Индијанац“ кренули су у шетњу и пре поласка бацили један поглед у огледало. Али, како ово огледало није обично, угледали су себе нешто измењене. Знате ли које су то промене? Да вам помогнемо: има их тачно 12. Решење на страни 55.

*** ХУМОР ***

БЕЗ РЕЧИ

... а сад да пробамо рефлексе...

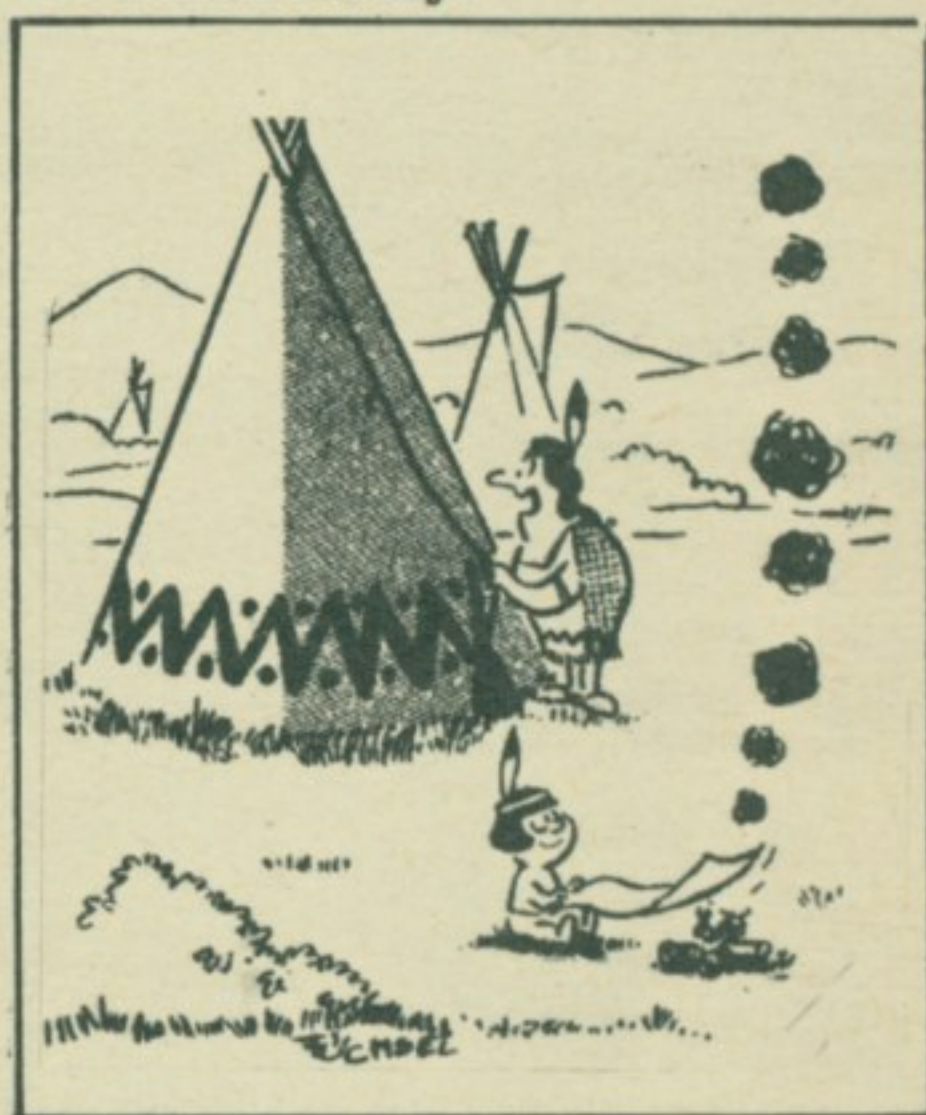
— Зашто се љутиш, па то је обична вода!

— Можда је боље да се купамо у хотелском базену!

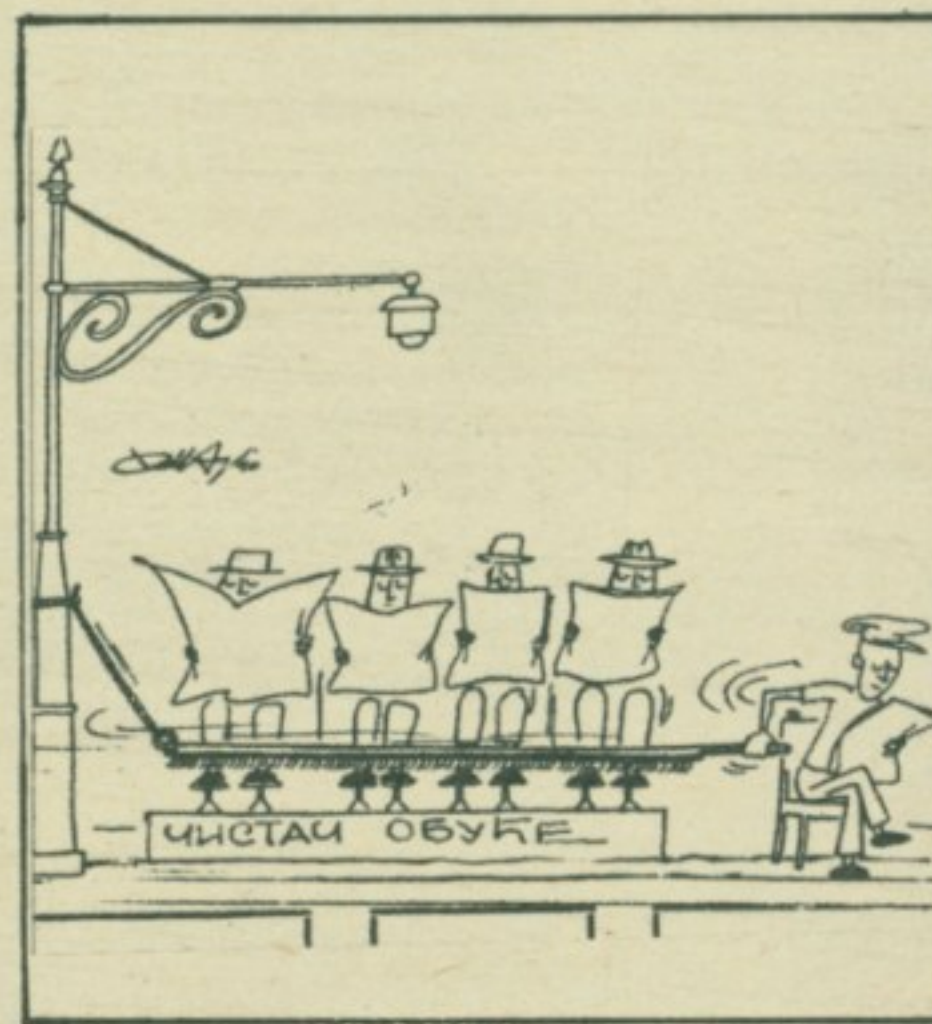
— Ти си нова полутка?

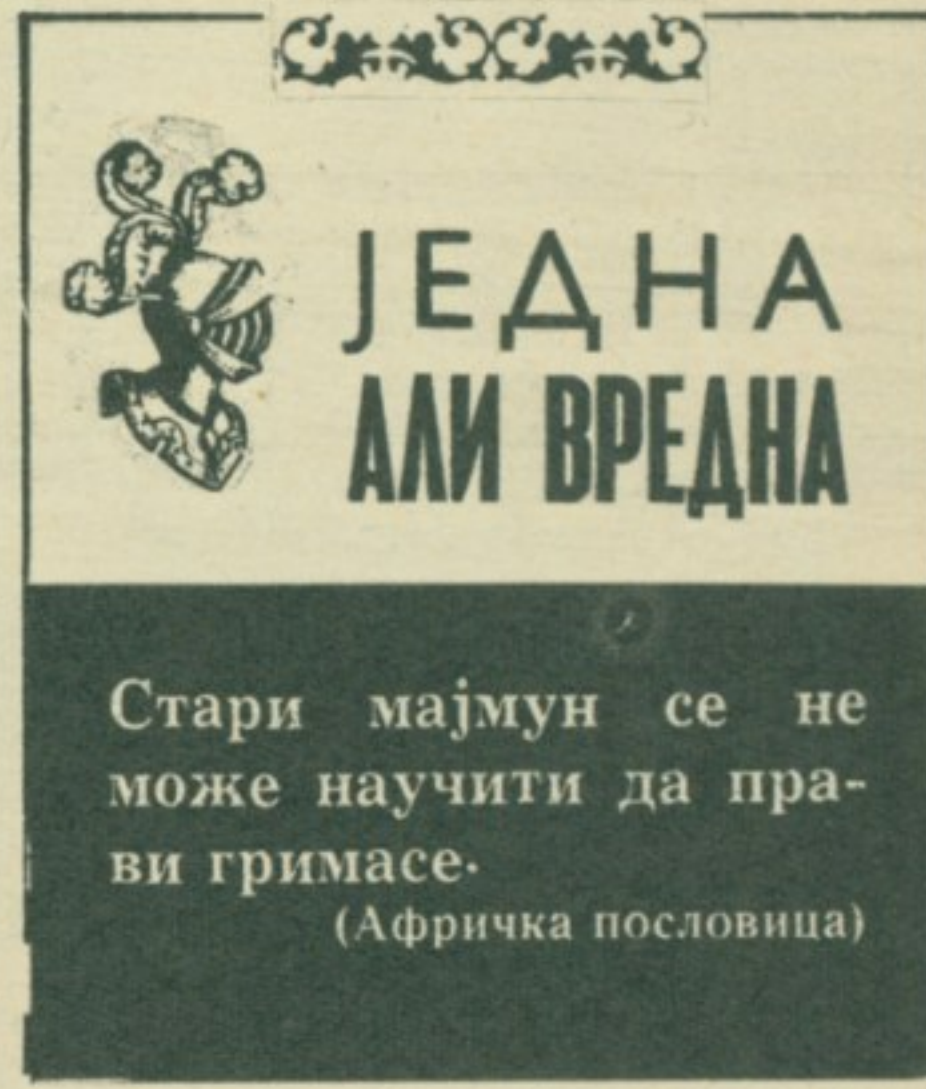
— Брзо, Орлово Око! Мали Медвед је научио да пише!

Кад су далматинци у моди.

БЕЗ РЕЧИ

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Стари мајмун се не може научити да прави гримасе.
(Афричка пословица)

SOMBOLED МАКСИМАЛНИ СЛАДОЛЕД

ПОЗИВА ВАС
НА ВЕЛИКУ
НАГРАДНУ
ИГРУ!

Пошаљи на СОМБОЛЕД, ПИК „СОМБОР“ — СОМБОР, 20 поклопаца и жесица (може и помешано) од СОМБОЛЕДА, као што су ови означени стрелицом на горњем цртежу. Награде ће бити извучене 30. септембра.

НАГРАДЕ:

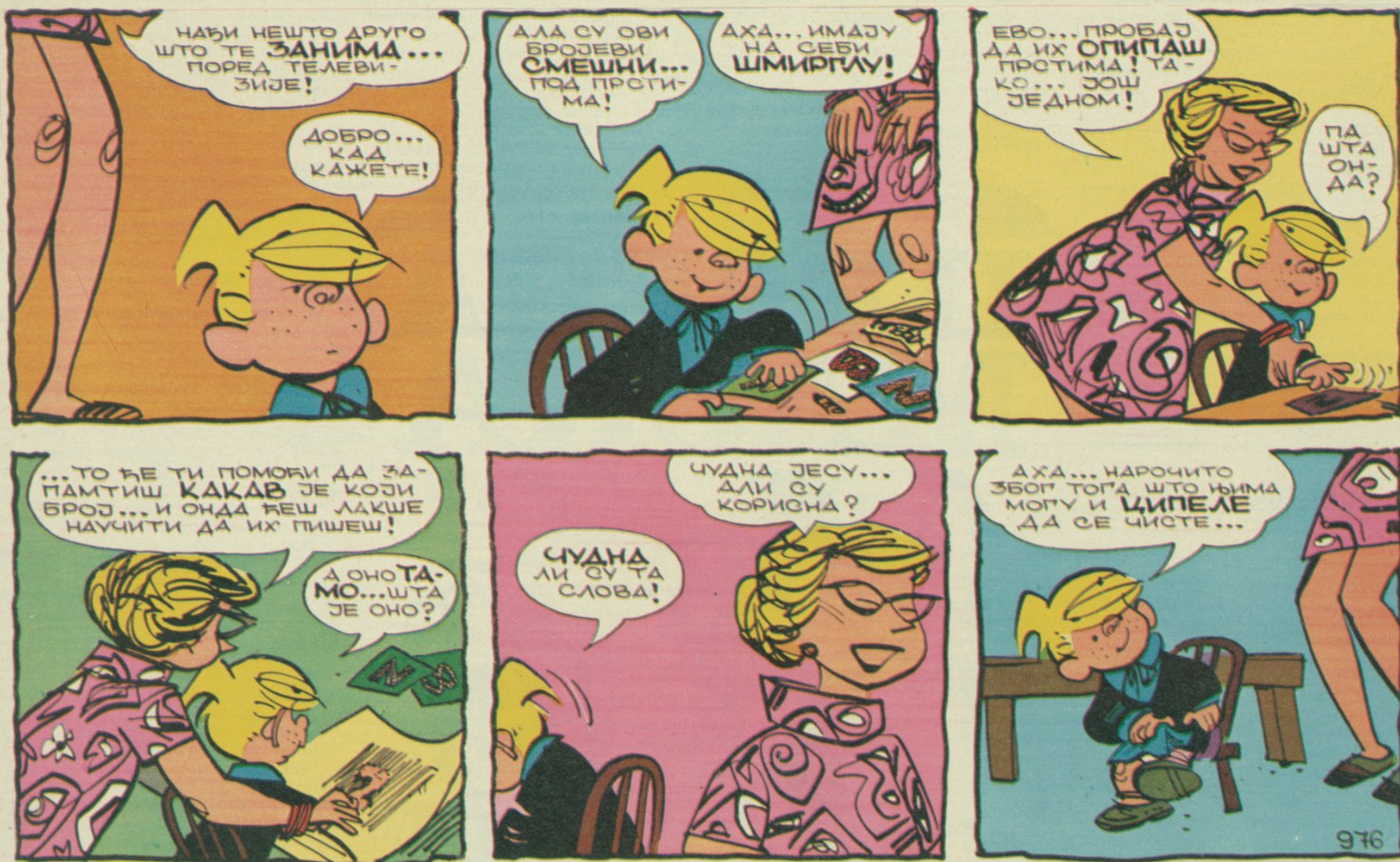

ОСТАЛЕ НАГРАДЕ:

Ово је четврта наградна игра СОМБОЛЕДА.

Ленис у новој школи

САСТАВИТЕ ЊЕНО ИМЕ!

1. Погоди назив чувене пасте за зубе чија су слова овде разбацана. 2. Купи затим ту пасту за зубе и у писму одмах пошаљи картонску кутију ЗАБАВНИКУ — Београд пошт. фах 124

Нови председник Међузвезданог бироа желео је да Кејт Еласон пође бродом јер је као репортер познат по својој објективности. Председник бироа Рекс-роуд истресе пепео из своје луле и рече:

— „Звездана ревија“ вољна је да вам да одсуство уколико сте заинтересовани за путовање на нашем броду.

— Зашто ме нисте позвали на прво путовање са Велбором II? — упита Еласон.

— Волео бих да сте се ви укрцали, али је тако испало — одговори директор.

Пре пет година Велбор I је са око хиљаду породица кренуо на свој први лет према планети Антеон. На циљ је стигло само око 500 породица. По повратку на Земљу чланови посаде су о догађајима који су се збили на путу дали нејасну слику. Из ње се није могла извући права истина. Управа бироа закључила је да је уз пут на броду дошло до побуне у којој се капетан брода Се-шенс није могао снаћи.

Само њосмајрач

— Вационски простор утиче на људе на један посебан начин — рече Фипс — секретар бироа. — Успели смо да савладамо проблем лета малих група у вациону, али кад се ради о већој групи контрола је знатно тежа. Потребно је и више пажње и добро познавање људске психе, јер су људи принуђени да недељама и месецима живе у ограниченом простору. Овим бродом ће командовати најбољи капетан за ин-терпланетарне летове Харли Бренсон. Надамо се да се на путу неће ништа догодити. Али, ако се догоди, хтели бисмо, драги Еласоне, да о свему добијемо исцрпан и непристрастан извештај.

Велбор II имао је за циљ такође Антеон. Тамо је требало да искрца око три хиљаде лица са товаром, а онда би се вратио натраг. Брод је личио на мали град. Поред удобних станова имао је просторије за забаву, базен за пливање, библиотеку и игралиште за фудбал и тенис. Све је учињено да живот на броду буде што удобнији и забавнији.

Капетан се обрати новинару Еласону и рече:

— Да бих вам олакшао посао на броду, хтео бих да вам скренем пажњу на једну ствар. Желео бих да на целом овом путу останете само посматрач и ништа више. Сем тога, по повратку не може бити никаквих репортажа у штампи.

— Не разумем... Зашто онда идем?

— Знам да то сада не можете разумети, али кад се заврши путовање, знаћете зашто је то потребно.

Прва крађа

Тридесет првог дана путовања у броду настаде узбуна. Украдена је кожна торба Кервера Џонсона. Била је пуна разних семенца.

— Зашто је лопову било потребно то семе? — упита Еласон капетана.

— На Антеону би оно представљало праву драгоценост, а можда је лопов хтео да га уништи.

У следећем броју бродског билтена појавио се чланак Кервера Џонсона у коме је позивао да му се врати семе. Нашироко је описивао важност семенца за живот целе колоније на Антеону.

Четрдесет четвртог дана пријавио се један сзедок и изјавио да је видео неког човека како са црном торбом излази из Џонсоновог стана.

Следећи број билтена објавио је

вест да је лопов висок и да је на лицу имао црвену маску.

Сутрадан се из једног ходника у трећем кварту брода чуо женски врисак, а затим позивање у помоћ. Кад су доцније привели капетану Џејн Феилрајт, жену једног метеоролога, она је плачући испричала како ју је напао неки непознат човек. Према њеном опису напасник је био висок и сувоњав и на лицу је носио црвену маску.

Шездесет првог дана у бродској

извршити детаљан претрес чланова посаде, пошто се злочин одиграо у близини кварта у коме је станова-ла посада. Сутрадан је у сали владало огромно узбуђење. Шта ће се десити ако се овако даље настави? Ко је злочинац?

— Мој посао није да се мешам у ствари путника — рекао је капетан — али ми је дужност да пазим да се кривац не налази међу мојим људима. У том смислу предузео сам све мере. Брод је са свих страна о-

у соби је на свој ужас угледала човека са црвеном маском. Њени узвици пробудили су суседе који су потрчали из својих соба у ходник. Неки од њих угледали су прилику како замиче иза угла. Потрчали су за њом. Узбунио се цео брод, трчало се и викало на све стране, али се у општем метежу бегунцу изгубио сваки траг. Сутрадан одбор за безбедност затражи од капетана оружје.

— Ви сте полудели! — узвикну капетан.

— Морамо да образујемо полицију, потребни су нам електрични пиштољи... Да смо имали револвере, досад бисмо га већ ухватили.

— А ја бих на својој савести имао још једно убиство — рече капетан.

— А онда нам дајте револвере којим ћемо моћи само да га ошаму-тимо...

Лудак или...

Капетан допусти. Од тога дана у ходницима су стражарила 24 полицајца. Међу путницима наступи извесно олакшање.

— Нека се сад појави црвена маска — говорили су неки, па ће видети шта је чека...

Као да је хтела да пркоси овом изазивању, црвена маска се поново врати. Сто првог дана виђена је у једном ходнику четвртог кварта. Неки Емил Фис успео је да за њим испали неколико хитаца, али га ниједан не обори. Злочинац се и даље појављивао, на њега су пуцали, али га нико није погодио.

Међутим, сто седамнаестог дана дође до узбуне. Злочинац се на неки начин дочепао електричног револвера и у другом кварту извршио велику пљачку. Продревши у неколико соба, хиџима револвера ома-мио је људе које је затекао на спавању, а онда купио све драгоцености остављајући за собом стра-шан неред.

Еласон је саслушао неколико жр-тава и забележио све појединости. Испоставило се да међу опљачка-ним стварима једва да је била не-ка од веће вредности. То су биле у-главном разне успомене, породичне фотографије и предмети од личне вредности.

Међу путницима завладало је ми-шљење да је у питању лудак.

Одмах после овога наређено је да се у свако доба дана станова др-же закључани. Повећан је број по-лицајаца, а од капетана је затраже-но више електричних револвера.

Најзад, двеста првог дана, поли-цајцу Терилу Плејсару успело је да хиџем из револвера ошамути црве-ну маску. Злочинац је одмах спр-оведен у велику салу где му је ски-нута маска. Међу присутнима за-владала је тишина. Нико га није по-знавао.

Суђење

и пресуда

Новинар Еласон је најпре поми-слио да се злочинац пре поласка кришом увукао у брод, али се онда сети да је његово лице већ једном видео. Убрзо се појави капетан и када је угледао ухваћеног злочин-ца, намршти се. У њему је познао једног члана посаде. Звао се Карел Критен и радио је као телефониста у бродској централи.

— Добро, Критен — обрати му се бесно капетан. — Имаш ли шта да кажеш у своју одбрану?

— Идите до ђавола сви... И ви, и посада и путници — рече Кри-тен хладно и презриво.

Суђење је трајало 20 дана. Пре-суда се могла лако назрети. Кривац није ни покушао да своја недела

ФРЕДЕРИК БРАУН

ЦРВЕНА МАСКА

Мада је путовање брода Велбор II шрајало дуго, није било нимало досадно

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

болници нађен је мртав болесник. У близини болнице у току ноћи при-мећена је једна прилика са маском на лицу.

Злочинац, је на броду!

Овог пута капетан Бренсон није оклевао. Одмах је преко радија одржао кратак говор у коме је обавестио путнике о извршеном злочину. Затим их је обавезао да ће се

кружен зидовима кроз које се не може побећи. Претражите сваки ку-тић, па ћете, ваљда, наићи на неки траг. Злочинац је на броду!

На предлог једног путника обра-зован је одбор за безбедност пут-ника у који је ушао по један пред-ставник из сваког кварта. Претрес није донео никакве резултате.

Све је људе ухватила грозничава жеља да се уђе у траг тајанственом злочинцу.

Седамдесет деветог дана у току ноћи Барбару Стоунмен пробуди не-ки необичан шум. Кад се подигла,

пред судом и очима публике ублажи. Напротив, понашао се хладно и дрско.

Двеста седамдесетог дана рано ујутру Карел Критен је стрељан из шест електричних револвера. Затим су његово тело помоћу падобрана избацили из брода.

Још је требало само један дан да брод уђе у орбиту планете Антеон, кад капетан позва новинара Еласона и представи му „злочинца“ чијем је стрељању присуствовало све људство на броду!

Добри »убица«

— Како сте? — поздрави га Критен смејући се.

— Нисам толико изненађен како ви мислите — рече Еласон. — Дуго сам размишљао и претпостављао тако нешто, а то се може видети из мојих бележака.

У разговор се умеша капетан и рече:

— Ви сте, изгледа, сувише добар посматрач. Свеједно. Морате признати да је Критен добро одиграо своју улогу. За њу га је припремио познати стручњак за контрашпијунажу.

— Изванредно сте обавили свој посао. Крените — рече Еласон.

— Не бих могао рећи да ми је цела та игра била много пријатна, али теши ме мисао да сам спасао многе животе — рече „злочинац“ Критен. — По уверењу Међузвезданог бироа беспосленост и досада били су главни узроци крвопролића и побуне на Велбору I. Људи окупљени на скученом простору склони су да увеличавају и најмање догађај и да га узму као повод за међусобне расправе и трвења. Мој задатак је био да њихову раздражљивост и мржњу привучем на себе...

Капетан се насмеши и додаде:

— Ваши подвизи учинили су да им време прође брже. Сваког дана имали су о чему да причају и коментаришу. А ви сте, Еласоне, цело време у својој бележници пратили збивања на броду и Међузвездани биро имаће исцрпан извештај о свему. Пошто је, како видите, ствар успела, мислим да ће се на следећим путовањима примењивати исти или сличан трик.

— Вероватно вас интересује како смо успели да инсценирамо стрељање — рече Критен. — Једноставно, револвери су пре употребе испражњени.

— А кожна торба Кервера Џонсона?

— Вратићемо му је кад се буде искрцао на Антеон, а исто тако и друге „украдене“ ствари. Уз сваки опљачкани предмет прикачен је картон са именом сопственика. Капетан Бренсон ће рећи да су ствари нађене негде на броду и да је све истина што се догодило.

— А шта је са оним покушајем напада на жену?

Критен се гласно насмеја:

— Својом лажи само нам је ишла на руку. Вероватно је желела да и она буде на неки начин предмет сензације, па је целу ствар измислила.

— А убиство у болници?

— Човек је умро природном смрћу, а све остало удешено је да изгледа као да је убијен.

Бренсон на крају додаде:

— А сад, Еласоне, надам се да разумете зашто нећете моћи да напишете репортажу за новине на Земљи. Колонисти никад не смеју сазнати праву истину о овим збивањима, јер ће бити још сличних транспорта.

— А ја ћу бити поново убица, уклатиће ме и осудити на смрт — додаде смејући се Критен.

ТУНГА И ХОРДА С ДРВЕЊА

ГОРИЛА СЕ НЕ МИ-
СЕ! ДА ЛИ ЈЕ
РАЗУМЕО ДА МУ
НУДИМ МИР?

ЈА САД МО-
РАМ ДА НА-
СТАВИМ СВОЈ
ПУТ!

И ТУНГА ЈЕ КРЕНУО ДАЉЕ.
НА ДОГАЂАЈ С МАЈМУНОМ
И ЗМИЈОМ НИЈЕ ВИШЕ НИ
МИСЛИО. УСКОРО ЈЕ СТИГАО
ДО ГРАНИЦЕ ТЕРИТОРИЈЕ
НАРОДА С ДРВЕЊА...

ИЗГУБИО
САМ МНОГО
ВРЕМЕНА! БО-
ЉЕ БИ БИЛО
ДА НЕ ЗА-
ОБИЊЕМ ТАЈ
ПУТ ОД ЛИЈАНА...
ЈЕР НЕПРИЈАТЕЉ
ГА СИГУРНО ЧУВА!
САД ТРЕБА БИТИ
ОПРЕЗАН!

НИСАМ СЕ
ПРЕВАРИО! НА
ПОЧЕТКУ МОСТА
ЈЕ ЈЕДАН ЊИХОВ
РАТНИК! ТРЕБА ДА
ГА СЕ ОСЛОБО-
ДИМ!

НЕЧУЈНО КАО МАЧКА
ТУНГА СЕ ПРИБЛИЖИО
СТРАЖАРУ НА МОСТУ И...

ЈОШ ЈЕ-
ДАН РАТ-
НИК! ЊЕГА
НИСАМ
ПРИМЕТИО!

ИМА ШТАП
ЗА ДУВАЊЕ
СТРЕЛА! МОРАМ
ГА СПРЕЧИТИ ДА
ГА УПОТРЕБИ!

Али, на другом крају
висећег моста...

НАШИ
РАТНИЦИ
СУ НАПАДНУ-
ТИ!

ПОДСЕТНИК

HOBBY-SET практична гарнитура за ситне оправке, уједно погодан прибор за ОТО. Може се купити у продавници „ДЕЧИЈЕ УЖИВАЊЕ“ Теразије 24. Цена од 11 до 27 н. дин.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

ДАЛИБОР БРУН

Ево још једне запажене композиције с овогодишњег фестивала „Београдско пролеће 70“. „Овај живот с тобом“ Војкана Борисављевића у извођењу Далибора Бруна. Овај певач са Ријеке је права „птица селица“ међу певачима: досад је променио шест састава. Популарност је почео да стиче као члан „Корни групе“ одмах после њеног формирања певајући „Пастир и цвет“, „Сонату“ итд. На другој страни је песма „За тебе“. Плочу је издала Продукција плоча РТБ, а цена је 8,50 н.д.

DALIBOR BRUN

ovaj život s tobom za tebe

ПОКВАРЕНИ ТЕЛЕФОНИ

На нашем цртежу се налази осам особа (обележене бројевима од 1 до 8) које разговарају преко телефона. Међутим, речи исписане у облачићима (обележене словима од А до Ж) не одговарају ни њиховом држању ни изгледу. Пажљиво погледај наш цртеж и прочитај шта ко од њих треба да каже и свакој особи дај текст који она треба да изговара. На пример: особа под бројем 1 говори текст који се налази у облачићу (?). Особа број 2... И тако редом.

Напиши на дописници одговор и то овако: 1 = (?) — стави слово текста који припада особи. Тако уради са свих 8 бројева и 8 слова.

Дописницу с одговором, купоном и читко исписаном својом адресом пошаљи „ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ“, Београд, п. факс 124 до 25. септембра ове године.

Међу онима који буду тачно написали коме припадају које речи извући ће се на срећу добитници награда које су овде нацртане.

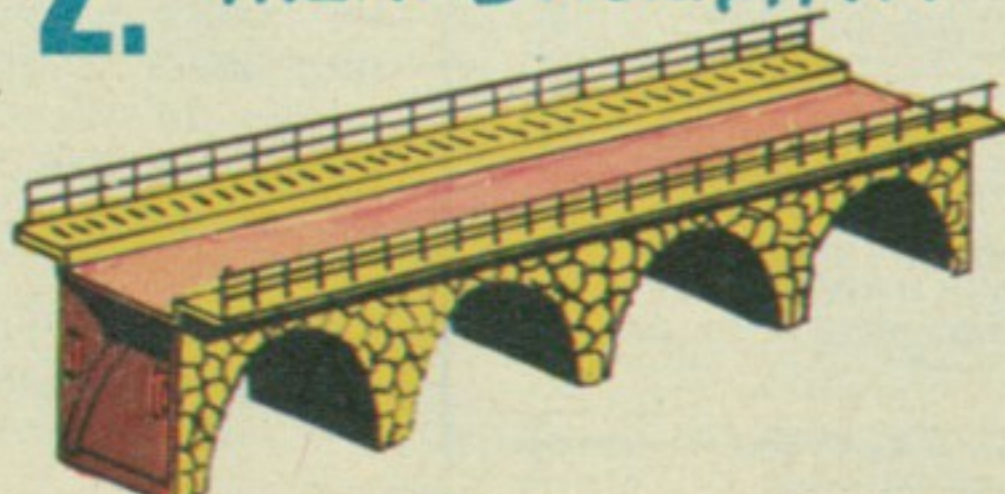
НАГРАДЕ:

1.

СТЕРЕО ГРАМОФОН

2. СКЛАПАЛИЦА ЖЕЛ. ВИЈАДУКТ

ОСТАЛЕ НАГРАДЕ:

10 СЛАТКИХ ПАКЕТА, ПОКЛОН „ЗВЕЧЕВА“ ИЗ СЛАВОНСКЕ ПОЖЕГЕ И 30 КЊИГА БАЈКИ.

ТЕЛЕФОНИ

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Желела бих да се дописујем са девојчицама које имају 12 година и које су рођене 23. XI 1958. године. Навијам за „Партизан“ и скупљам значке и разгледнице градова. Снежана Рашковић, Војвођанска бр. 124, Београд.

Желим да се дописујем са девојчицама из наше земље. Имам 10 година. Скупљам салвете и сличице глумца. Снежана Станојковска, Доне Божинов бб, Куманово.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Интересује ме спорт и скупљам разгледнице. Фрањо Гргић, ВП 5835, Задар.

Имам 14 година. Навијам за „Црвену звезду“. Волим бит и поп музику. Скупљам разгледнице и салвете. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије. Душан Теофиловић, Бршадин код Вуковара.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из целе Југославије. Имам 10 година. Навијам за „Црвену звезду“. Маја Дуданова, Јане Сандански 8, Охрид.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама који воле спорт, школу и Цајића. Имам 15 година. Скупљам кликере и фотографије фудбалера. Рада Стефановић, Ул. 4 нова бр. 9, Зуце код Београда.

13. октобра о. г. пуним 13 година. Желела бих да се дописујем са вршњацима. Језик дописивања српскохрватски и енглески. Навијам за „Партизан“. Волим Ђорђа и Арсена. У слободном времену најрадије певам. Бранка Мартиновић, Палацкова 8, Београд — Дедиње.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама мојих година из Македоније. Имам 13 година. Јасна Арсенијевић, Добривоја Спасојевића 16, Љиг.

Радо бих се дописивала с пријатељима из Југославије. Имам 17 година. Скупљам фотографије певача и ВИС ансамбала. Јармила Мухљова, DM-OUI/25, Partizánske, окр. Topolčany, CSSR.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије. Славица Вукмир, Анђе Ранковић 4/II ст. 4, Вршац.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије. Гордана Максић, Маршала Тита 16, Вршац.

Имам 13 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Скупљам значке разних клубова. Навијам за „Партизан“. Негото Кишић, бр. 124, Зеленика — Бока Которска.

Имам 13 година. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Скупљам салвете. Софија Демировић, Ул. Ревоуције 66, Тутин.

* укршћене речи *

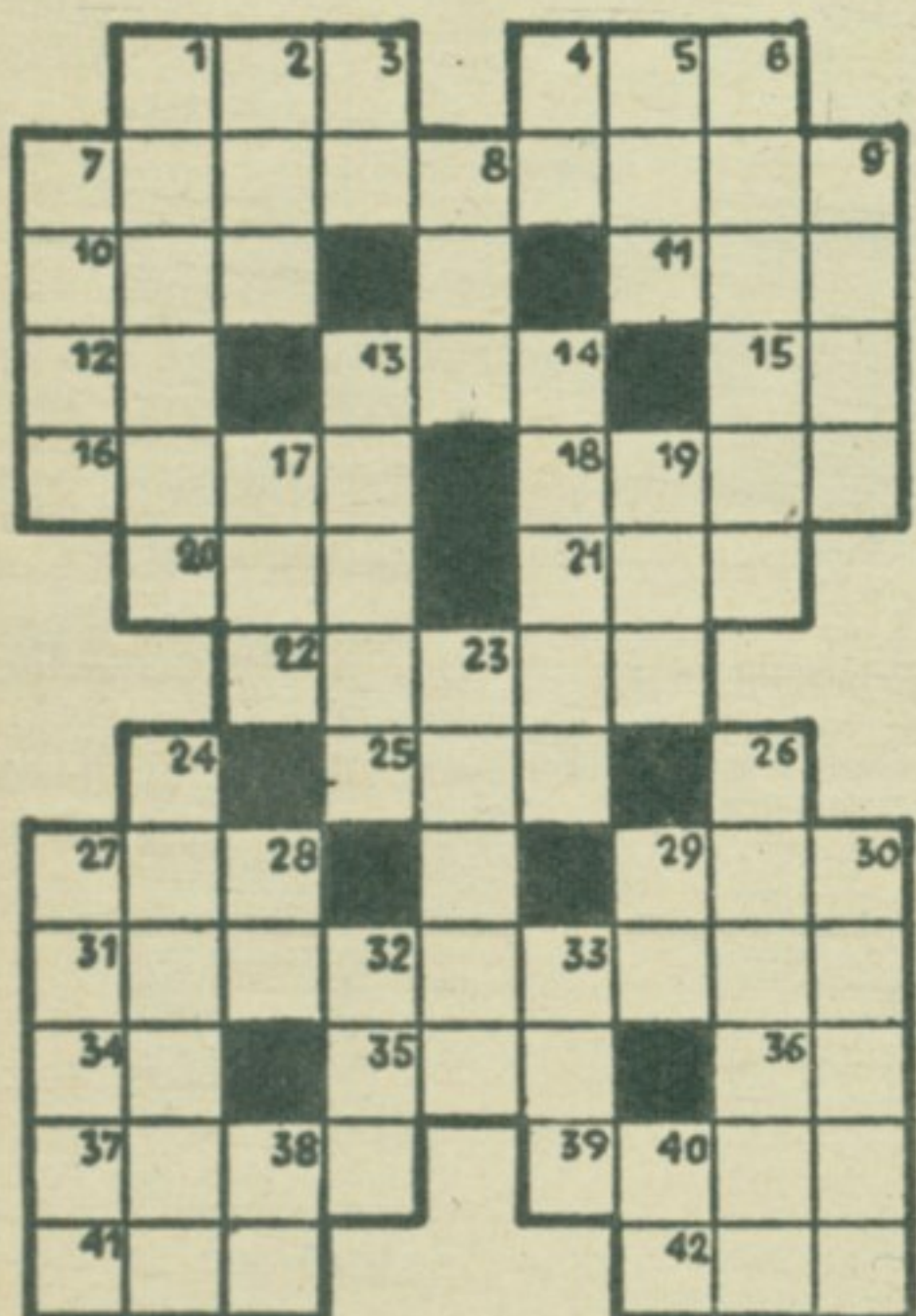
Водоравно: 1) жбун; 4) хватање и убијање дивљачи; 7) старогрчки филозоф; 10) део лица; 11) лична заменица; 12) два сугласника; 13) пољопривредна алатка; 15) јуначки спев; 16) место у Срему; 18) италијанска новчана јединица; 20) стара мера за тежину; 21) жалосна врба;

22) метал сребрнastosиве боје; 25) старојудејски цар; 27) народно коло; 29) амблем; 31) направа за мерење атмосферског притиска; 34) першун; 35) део седмице; 36) Лудолфов број; 37) име интерпретаторке забавних мелодија Јовановић; 39) застава; 41) име глумице Мањани; 42) позади.

Усправно: 1) вулкански отвор, кратер; 2) крволочна звер; 3) два сугласника; 4) гувернер Свете Јелене у доба Наполеона; 5) име књижевника Бихаљи-Мерина; 6) једна планета; 7) планински венац у Јужној Америци; 8) катран; 9) врста дрвета; 13) музичка лествица; 14) река у Босни; 17) орган чула вида; 19) име књижевника Андрића; 23) усамљеност, самоћа; 24) стари атински законодавац; 26) врста четвороугла; 27) део земљишта уз реку или море; 28) злато (фр.); 29) иницијали нашег децејг песника („Срмена у граду птица“); 30) забринутост; 32) песма узвишеног садржаја; 33) река у Аустрији; 38) музичка нота; 40) лична заменица.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) слалом; 6) клуб; 7) лик; 9) лак; 10) Мира; 11) А(лександар) В(учо); 12) товар; 13) сос; 15) Реал; 16) аноде; 18) Ло; 19) Спа; 20) не; 21) скоро; 23) чп; 25) кит; 26) кике; 28) аб; 29) мелос; 30) Уби; 32) бива; 33) Тома; 35) рик; 36) детлић.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ Београд, Македонска 29. Директор Милојко Друловић. Главни и одговорни уредник Никола Лекић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 66,00 дин, полугодишња 33,00. Претплата за иностранство: годишња 132,00 дин, полугодишња 66,00 дин. Годишња претплата у страниј валути: DM 40. — \$ 10,60 — Ff 58,80 — Sfr 46. — Skr 56. Текући рачун број 608-1-82-1 за уплате из земље. Девизне уплате из иностранства преко Приредне банке — Београд на рачун 608-620-3-3-32009-10-54. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукосписи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31 [тел. 22-711.

СВАЋАМ СЕ СА СТАРИЈИМА

Поштована редакцијо,

Имам једанаест година. Постала сам превише осетљива. Кад треба да се одвојим од родитеља, ја плачем. Увече кад легнем помишљам на страшне ствари и не могу дуго да заспим. Постајем нервозна и безобразна, свађам се са старијима. У деветој години доживела сам саобраћајну несрећу и имала сам прелом руке.

Шта да радим?

Ваша редовна читатељка

Б. БОШКОВИЋ

Мораш храбро погледати шта је живот. Поред лепих ствари, којих је срећом више, у животу има и много тешкоћа са којима мораш сама да изађеш на крај јер те од њих нико не може сачувати, па ни родитељи од којих се једном мораш одлепити. Не верујемо да је саобраћајна несрећа узрок твоје понашању. Имаш ли неку добру другарицу.

НЕ ВОЛИМ КОВРЦАВУ КОСУ

Драги Забавнице,

Веома сам огорчен на моју косу. Она је коврцава. Да ли постоји неки начин на који може да се она исправи — бар донекле? Постоји ли неки препарат? Имам 15 година.

ДРАГАН МИЛОВАНОВИЋ

Радоја Крстића 27/II Трстеник

Распитали смо се код познатих београдских фризера и они су нам, сви одреда, рекли да коврцаву косу не треба исправљати, „пеглати“, неким посебним препаратима јер могу рђаво да утичу на косу, а дејство им је краткотрајно. Најбоље је да се шишаш веома кратко и то код вештог фризера који ће ти сваки прамен степенасто истањити. После прања косу намажи соком од лимуна или пивом.

РАЗОЧАРАНА

Поштовани друже уреднице,

Страшно сам се разочарала у ваш лист! У „Забавнику“ број 970 од 31. VII ове године објавили сте награде за све лоше ђаке који су на крају школске године поправили слабе оцене. У ове ученике спадам и ја. Ја сам на полугођу имала 3 слабе оцене и до краја школске године сам их све поправила. Изрезала сам конкурс који сте објавили, однела у школу и директор ми је потврдио. Одмах сам га залепила на дописницу и послала вама.

Интересује ме зашто и мени није припала награда?

МИЛОДАРКА МИШКОВИЋ

село Јеленак Данилоград — Црна Гора

У „Забавнику“ је писало да сви ђаци који од полугођа до краја године поправе све слабе оцене учествују у подели награда. Тако је и било: кад смо од ђака добили потврде да су поправили оцене, поделили смо међу њима награде. Ви сте, међутим, схватили да ће свако ко поправи оцене добити награду што ми нисмо обећали.

КРАЉ ФУДБАЛА

Драги Забавнице,

Можеш ли ми одговорити како се зове бразилски репрезентативац Пеле?

Твој стални читалац

БОЖИДАР ДАМЊАНОВИЋ

Милисав Влајића 77, Младеновац

Право име Пелеа кога многи сматрају најбољим фудбалером данашњице је Едсон Арантес дос Насцименто. Пеле игра за „Сантос“. Сао Паоло (Бразил), дао је до сада преко хиљаду голова. У октобру ове године биће му подигнут споменик на коме пише „Краљ фудбала“.

ПОКЛАЊАМ ПСА

Свако ко жели да има пса, питомог, који воли да се игра лоптом, а посебно да „краде“ папуче, нека ми се јави. Пошто немам услова за држање више паса, то их поклањам ономе ко хоће. Цена је колико потрошите за превоз до моје куће. Нећете се покајати.

ДРАГОСЛАВ ПЕТРОВИЋ

Првомајска 51, Земун

Решење са сџр. 42.

1. Казаљке на часовнику (велика и мала) промениле су место; 2. Положај казаљки на сату је исти уместо да буде изврнут; 3. детаљ у раму часовника је променио облик; 4. клатно на часовнику је на истој страни (а огледало треба да да окренуто слику); 5. мајчине шишке су подвижене; 6. она сад нема наочаре; 7. цепови на њеном капуту су другачијег облика; 8. ташна има другачији затварач; 9. дечак нема раздвајач у коси; 10. општрица секире је другачија; 11. дечак нема на одећи реса и 12. пас је окренуо главу у супротном правцу.

